

F-171
1982

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო

**ბრძანებათა
და
ინსტრუქციათა
კრებული**

ISSN 0206-2674

თბილისი
1982

აპრილი **№ 4** АПРЕЛЬ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

**СБОРНИК
ПРИКАЗОВ
И
ИНСТРУКЦИЙ**

ТБИЛИСИ
1982

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის
1982 წლის 4 თებერვლის გადაწყვეტილება

რესპუბლიკის ცალკეულ რაიონებსა და ქალაქებში
სახელმძღვანელოებითა და სასწავლო პროგრამებით
სკოლების უზრუნველყოფის, სასკოლო სახელმძღვანელოების
საბიბლიოთეკო ფონდების შევსება-გამოყენებისა და
ადგილებზე მასწავლებელთა მიერ მეთოდური
ლიტერატურით სარგებლობის მდგომარეობის შესახებ

კოლეგია აღნიშნავს, რომ უკანასკნელ წლებში საგრძნობლად გა-
უმჯობესდა რესპუბლიკის სკოლების უზრუნველყოფა სახელმძღვანე-
ლოებით, სასწავლო პროგრამებით, კლასგარეშე საკითხავი თუ მეთო-
დური, დიდაქტიკური დამხმარე ლიტერატურით და ადგილებზე მასწავ-
ლებელთა მიერ მიზნობრივად მათი გამოყენების საქმე, რასაც დიდად
შეუწყობ ხელი „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა სა-
ხელმძღვანელოებით უფასოდ სარგებლობაზე გადაყვანის შესახებ“ სა-
ქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს
სსრ მინისტრთა საბჭოს 1978 წლის 21 თებერვლის № 126 დადგე-
ნილებსა და შესაბამისად საქართველოს სსრ განათლების სამინისტ-
როს 1978 წლის 8 აგვისტოს № 522 ბრძანების, სათანადო ინს-
ტრუქციისა და მომდევნო წლებში სამინისტროს მიერ დასახული რიგი
ლონისძიებების ცხოვრებაში განხორციელებამ.

პარტიისა და მთავრობის ამ ზრუნვის შედეგად რესპუბლიკაში/
დღეისათვის ოთხივე (ქართული, რუსული, სომხური, აზერბაიჯანული)
ენაზე მომუშავე ყველა ტიპის ზოგადსაგანმანათლებლო დღისა თუ სა-
ღამოს სკოლების და სკოლა-ინტერნატების მოსამზადებელი — VII
კლასების 724 ათასზე მეტი მოსწავლე გადაყვანილია სახელმძღვანე-
ლოებით უფასოდ სარგებლობაზე, რისთვისაც მარტო 1981 წელს სა-
ხელმწიფო ბიუჯეტიდან გაღებული იყო ერთი მილიონ 303 ათასი მანე-
თი, ხოლო მიმდინარე წლისათვის გათვალისწინებულია ერთი მილიონ
850 ათასი მანეთი.

სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოები და ზოგადსაგან-
მანათლებლო სკოლების პედაგოგიური კოლექტივები სისტემატურად
მუშაობენ იმ მიმართებით, რომ თითოეულ მოსწავლემდე, მათ მშობ-
ლებამდე დაიყვანონ შემოაღწევის საშუალებების არსი და მნიშვნე-
ლობა.

გ. არაქისი ს.ბ. ს.ბ.
ს.ბ. ს.ბ. ს.ბ.
ს.ბ. ს.ბ. ს.ბ.
ს.ბ. ს.ბ. ს.ბ.

1454-1

ნელობა, ჩაუნერგონ მოსწავლეებს სასკოლო სახელმძღვანელოებისადმი მი ფაქიზი დამოკიდებულების გრძნობა, აღზარდონ მათში წიგნისადმი ფრთხილებისა და მოვლა-პატრონობის ჩვევები.

მასწავლებელთა ცენტრალური და ქ. თბილისის დახელოვნების ინსტიტუტები წლის განმავლობაში ყველა კატეგორიის მსმენელთათვის ითვალისწინებენ ორ-ორ სალექციო საათს სასკოლო სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების შევსება-განახლებისა და მათი გამოყენება-შენახვის საკითხებზე; აგრეთვე, ორივე ინსტიტუტის ბაზაზე ყოველწლიურად კვალიფიკაციას იმაღლებს 250-მდე სკოლის ბიბლიოთეკარი. ტარდება როგორც ზონალური, ისე რესპუბლიკური თათბირები სახალხო განათლების ხელმძღვანელი მუშაკების, საბიბლიოთეკო ფონდებზე მომუშავე მეთოდისტებისა და ბიბლიოთეკარებისათვის, სისტემატურად ეწყობა რადიოგადაცემების ციკლი. საბიბლიოთეკო ფონდების რესპუბლიკური მეთოდკაბინეტის მიერ მომზადდა და ეთერში ორჯერ იქნა ნაჩვენები ტელეგადაცემა „იცოცხლე წიგნო“.

სათანადოდ წარმოებული მუშაობის შედეგად, ძირითადად, შესაძლებელი გახდა მთავრობის მიერ დაწესებული სახელმძღვანელოების ხმარების ოთხწლიანი ვადის დაცვა.

შემოწმებული 21 რაიონის 113 სკოლის უმრავლესობაში ნაყოფიერი მუშაობა მიმდინარეობს საბიბლიოთეკო ფონდების მოვლა-პატრონობისა და შევსება-გამოყენების საქმეში. აქტიურად მოქმედებენ წიგნის შემკეთებელთა წრეები, კლასებს შორის ეწყობა შეჯიბრებაკონკურსები დღევიით „ვინ უკეთ უვლის სახელმძღვანელოს“, ტარდება რეიდები წიგნების მდგომარეობის შესამოწმებლად, სახელმძღვანელოებისათვის გამოყოფილია ცალკე სათავსოები, შეძენილი აქვთ სტელაჟები, ბიბლიოთეკარებს სწორად აქვთ შევსებული ფონდირებულ სახელმძღვანელოების სააღრიცხვო ჟურნალები და მათი სარეგისტრაციო ბარათები.

აღსანიშნავია, ისიც, რომ რიგი რაიონების აღმასკომები (გვეჯკორის, ზოგდანოვკის და სხვ.) დიდი ყურადღებით ეკიდებიან სასკოლო სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების შევსება-განახლებისა და დანიშნულებისამებრ მათი გამოყენების საქმეს, პერიოდულად თავიანთ სხდომებზე იხილავენ რაიონში ამ მხრივ არსებულ მდგომარეობას და კონკრეტულ ღონისძიებებს სახავენ გამოვლენილ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

შესამჩნევად გაუმჯობესდა, აგრეთვე, სკოლებამდე სასწავლო პროგრამების, მეთოდური, დიდაქტიკური თუ სხვა დამხმარე ლიტერატურის დაყვანისა და ადგილებზე პედაგოგების მიერ მათი გამოყენების საქმე.

მეთოდური ლიტერატურის გამოყენების საქმეში დადებითი მუშაობის მაგალითს იძლევა ლანჩხუთის 1-ლი, თეთრიწყაროს ქართული და რუსული, ქარელის მე-2, თბილისის 1-ლი, 37-ე, 78-ე, 89-ე,

126-ე და სხვა სკოლების ბიბლიოთეკართა მუშაობა, რომლებიც მასწავლებელთათვის ახლადგამოსული მეთოდური და დიდაქტიკური ლიტერატურის დროულად გაცნობის მიზნით სამასწავლებლოებსა და ბიბლიოთეკებში აწყობენ და აფორმებენ მეთოდურ კუთხეებსა და სტენდებს.

ამასთან, სასკოლო სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების შევსება-განახლებისა და ადგილებზე პედაგოგების მიერ მეთოდური ლიტერატურის გამოყენების საქმეში ჯერ კიდევ ადვილი აქვს სერიოზულ ხარვეზებს, რომლებიც უარყოფითად მოქმედებენ სასწავლო აღმზრდელობითი პროცესის სათანადო დონეზე წარმართვის საქმეზე.

შემოწმებული რაიონების რიგ სკოლებში სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების მოვლა-პატრონობის საქმე ვერ დგას სათანადო დონეზე, რაც იმაში გამოიხატება, რომ სახელმძღვანელოებისათვის არაა გამოყოფილი ცალკე საცავები, არა აქვთ სტელაჟები, გამოუყენებელია საადრიცხო ჟურნალები და სარევისტრაციო ბარათები, სკოლებში არაა შექმნილი საამკინძაო წრეები და არ ხდება მწყობრიდან გამოსული სახელმძღვანელოების შეკეთება, სუსტია მოსწავლეებთან ჩატარებული აღმზრდელობითი მუშაობა (ახალციხის, თეთრი წყაროს, ასპინძის, ცხაკაიას, ჩოხატაურის, ლანჩხუთის რაიონები).

ახალციხის, ასპინძის, ზოგდანოვკისა და ახალქალაქის რაიონების სკოლებში არაა შექმნილი ფონდირებული სახელმძღვანელოების სავალდებულო რეზერვი მოსწავლეთა რაოდენობის 5 პროცენტის ოდენობით, რაც განსაკუთრებული სიმწვავეით იჩენს თავს სასაზღვრო ზონის სკოლებში, რადგან ამ რაიონებისათვის დამახასიათებელი სპეციფიურობის გამო, მოსწავლეთა კონტინგენტი სხვა რაიონებთან შედარებით უფრო ცვალებადია.

ზოგიერთი რაიონის სახალხო განათლების ორგანოები არასერიოზულად ეკიდებიან განათლების სამინისტროში სახელმძღვანელოების დასაკვეთი ლიმიტის წარმოდგენის საკითხს — ლიმიტები უსწოროდ და არაზუსტადაა შედგენილი, რის გამოც გაუთავებლად იგზავნება წერილები სახელმძღვანელოების დამატებით გამოყოფის შესახებ. მიმდინარე სასწავლო წლისათვის დამატებით გამოყოფილი სახელმძღვანელოების რაოდენობამ ქართული სკოლებისათვის 33 632 ცალს გადააჭარბა.

შეინიშნება, რომ კლასის ხელმძღვანელთა ერთი ნაწილი უგულვებელყოფს სასწავლო წლის ბოლოს სახელმძღვანელოების ხმარებისათვის მოსწავლეთა სავალდებულო შეფასების აღმზრდელობით ფუნქციას და სახელმძღვანელოთა ვარგისიანობის განსაზღვრისა და მათი შეფასების გარეშე, წიგნს შეუკეთებლად გადასცემს მომდევნო კლასების მოსწავლეებს.

შემოწმებამ გამოავლინა ისიც, რომ ცალკეული სკოლები ვერ ბეზლობენ მათთვის განაწილებით გათვალისწინებულ განსაზღვრული რა-

ოდენობის სახელმძღვანელოებს. ასე მაგალითად, ცხაკაიას რაიონის/სოფლის სკოლებმა „ცეკავეშირიდან“ შემცირებული რაოდენობით იღეს სახელმძღვანელოები, რაც შემოწმებისას დაადასტურა მისი კოოპკავშირის თავმჯდომარემ ამხ. კ. ჩაჩიბაიამ, განათლების განყოფილება კი სათანადო მომთხოვნელობით არ მოეკიდა ამ საკითხს. რის შედეგადაც ამ რაიონის სკოლებს მოსამზადებელი კლასიდან მე-5 კლასამდე ჩათვლით დააკლდათ 1289 სახელმძღვანელო.

არაიშვიათად თვით სკოლის ხელმძღვანელობა სათანადო ყურადღებით არ ეკიდება სახელმძღვანელოებით მოსწავლეთა უზრუნველყოფის საქმეს; წულუკიძის რაიონის განათლების განყოფილებამ რუსული სკოლის მე-5 კლასებისათვის მოითხოვა გერმანული ენის სახელმძღვანელო, მაშინ როცა ამ კლასებში ინგლისური ენა ისწავლება და სსგ.

სერიოზული ხარვეზები შეინიშნება, აგრეთვე, მეთოდური, დიდაქტიკური და სხვა დამხმარე პედაგოგიკური ლიტერატურით სკოლების უზრუნველყოფისა და მასწავლებლებამდე მათი დაყვანის საქმეში. ზოგან, წლიურ სამუშაო გეგმებში არ ითვალისწინებენ და არც სახალხო განათლების საბჭოს სხდომებზე არ იხილავენ რაიონში ამ მხრივ არსებულ მდგომარეობას. სკოლების კომპლექსური და თემატური შემოწმების დროს ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ მასწავლებელთა მიერ მეთოდური ლიტერატურის გამოყენების საკითხებს, რის გამოც, მასწავლებელთა ერთი ნაწილი არ იცნობს ახალ მეთოდურ ლიტერატურას და რეკომენდაციებს, სუსტად ფლობს საგნის სწავლების მოწინავე მეთოდებსა და ხერხებს, კმაყოფილება ერთხელ მიღებული ცოდნით და არ იმაღლებს თავის სპეციალობაში პროფესიული მომზადების დონეს.

ნაკლოვანებები აღინიშნება, აგრეთვე, სასკოლო ბიბლიოთეკების საკითხავი ლიტერატურით თანამიმდევრული შევსებისა და გამოყენების საქმეში. მართალია რესპუბლიკის სკოლებს, ძირითადად, სრულად აქვთ მიღებული „სასკოლო ბიბლიოთეკისა“ და „საბავშვო მსოფლიო ლიტერატურის“ სერიით გამოცემული საკითხავი წიგნები, მაგრამ, რიგ შემთხვევაში, სკოლის დირექტორებისა და ბიბლიოთეკარების ზედმეტი, სრულიად გაუმართლებელი „სიფრთხილის“ გამო ეს წიგნები გადატყვეულია მხოლოდ საფიტრინო წიგნებად და, ცხადია, არც ხვდება მოსწავლეთა ხელში.

სასწავლო პროგრამების, მეთოდური და სხვა დამხმარე პედაგოგიკური ლიტერატურის მასწავლებლებამდე დაყვანის საქმეში არსებული ნაკლოვანებები ნაწილობრივ იმიტაც აიხსნება, რომ ჯერ კიდევ სე-

რიოზული ხარვეზები შეინიშნება განათლების სამინისტროს სახელმძღვანელო ბიბლიოტეკორის მუშაობაში (დირექტორი ამხ. ვ. რამიშვილი).

მოუწესრიგებელი არიოცხვიანობისა და უყურადღებობის შედეგად აღინიშნება შემთხვევები, როცა ერთი და იგივე დასახელების ბროგრაფები ერთსა და იმავე რაიონში შეცდომით გაიგზავნა ორჯერ (მცხეთის, საჩხერის, წყალტუბოს, ახმეტის რაიონები).

კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს უფროსმა:

1. 1. უზრუნველყონ „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა სახელმძღვანელოები თუფასოდ სარგებლობაზე გადაყვანის შესახებ“ საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის 1978 წლის 8 აგვისტოს № 522 ბრძანებით და ამ საკითხზე სამინისტროს მიერ შემუშავებული ინსტრუქციით გათვალისწინებული მოთხოვნების აღცილებად შესრულების მდგომარეობის შესწავლა და შემოწმების შედეგებში წინამდებარე გადაწყვეტილებასთან ერთად მიმდინარე სასწავლო წლის მეორე სემესტრში განიხილონ კოლეგიებზე, განათლების განყოფილებებისა და ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს საბჭოების სხდომებზე, განახორციელონ კონკრეტული, ქმედითი ღონისძიებები გამოვლენილ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად და საჭიროების შემთხვევაში საკითხი განსახილველად შეიტანონ პარტიის საქალაქო და რაიონული კომიტეტების ბიუროებზე, სახალხო დეპუტატთა საქალაქო, რაიონული საბჭოების აღმასკომების სხდომებზე; განხორციელებული ღონისძიებების შესახებ აცნობონ განათლების სამინისტროს;

1. 2. აამაღლონ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დირექტორების, პედაგოგიური კოლექტივების პასუხისმგებლობა მოსწავლეებთან და მათთან დაკავშირებული სახელმძღვანელოებისადმი მზრუნველი დამოკიდებულების, წიგნის მოვლა-პატრონობის ჩვევების გამომუშავების საქმეში; განსაკუთრებული ყურადღება მიაპყრონ იმ სკოლების ხელმძღვანელებისა და ბიბლიოთეკარების მუშაობას, რომელთა საქმიანობაშიც აღინიშნა სერიოზული ნაკლოვანებები.

2. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დირექტორებმა და პედაგოგიურმა კოლექტივებმა:

2. 1. შედეგიანად იზრუნონ, რათა ყოველი სასწავლო წლის ბოლოს ნახმარი სახელმძღვანელოები მაქსიმალურად იქნას შეგროვებული, დროულად შეკეთებული და ახალი სასწავლო წლისათვის ხმარებისათვის ვარგისიანობაში მოყვანილი;

2. 2. სასკოლო ბიბლიოთეკებთან შექმნან საამკინძაო წრეები, მასში აქტიურად ჩააბან მოსწავლეები, რისთვისაც უნარიანად გამოიყენონ

სკოლის კომპლექსური და პიონერული ორგანიზაციების შესახებ
ლობები.

3. სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების რესპუბლიკურმა მეთოდკაბინეტმა (ამხ. თ. ევაძე) და ი. გოგებაშვილის სახელობის სამეცნიერო-პედაგოგიურმა ბიბლიოთეკამ (ამხ. ნ. იოსელიანი):

3. 1. უზრუნველყონ სასკოლო სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდებზე მომუშავე მეთოდისტების ზონალური თათბირ-სემინარების ჩატარება მეთოდური დახმარების მიზნით;

3. 2. ორგანიზაცია გაუკეთონ სასკოლო ბიბლიოთეკარების კვალიფიკაციის ამაღლების საქმეს ცენტრალური და ქ. თბილისის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების ბაზაზე;

3. 3. შეიმუშაონ და ორი თვის ვადაში სახალხო განათლების განყოფილებებს დაუგზავნონ ახალი, სრულყოფილი წესდება სასკოლო სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების მეთოდისტების უფლება-მოვალეობათა შესახებ.

4. განათლების სამინისტროს სასკოლო ბიბლკოლექტორის დირექტორმა (ამხ. ვ. რამიშვილი):

4. 1. ძირფესვიანად გარდაქმნას და მკვეთრად გააუმჯობესოს ყოველდღიური ხელმძღვანელობის სტილი, სრულად აღკვეთოს და მოაწესრიგოს ბიბლკოლექტორის საქმიანობაში არსებული დარღვევები; მკაცრად იმსჯელოს და უყურადღებოდ არ დატოვოს ადგილებიდან შემოსული არც ერთი სიგნალი ამანათების დაგვიანებისა და მათში დანაკლისი ეგზემპლარების თაობაზე.

5. ეს გადაწყვეტილება და ცნობა დაეგზავნოთ სახელმძღვანელოდ აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებს, თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს და შეტანილ იქნას საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებულში.

6. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულების მიმდინარეობაზე დაევალოს სახელმძღვანელოების სამმართველოს (ამხ. ნ. ა. ლლონტი).

კოლეგიის თავმჯდომარე,

მინისტრი **მ. ძინძლაძე**

რესპუბლიკის ცალკეულ რაიონებსა და ქალაქებში სახელმძღვანელოებითა და სასწავლო პროგრამებით სკოლების უზრუნველყოფის, სასკოლო სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების შევსება-გამოყენებისა და ადგილებზე მასწავლებლების მიერ მეთოდური ლიტერატურით სარგებლობის მდგომარეობის შესახებ

განათლების სამინისტროს სახელმძღვანელოების სამმართველომ და საბიბლიოთეკო ფონდების რესპუბლიკურმა მეთოდურმა კაბინეტმა გასული წლის სექტემბერში შეისწავლეს საგარეჯოს, ყვარლის, გურაჯაანის, ლაგოდეხის, მესტიის, ვანის, სამტრედიის, მაიაკოვსკის, ლენტეხის, ლანჩხუთის, ჩოხატაურის, ცხაკაიას, აბაშის, ქარელის, თეთრიწყაროს, ონის, ამბროლაურის, ახალციხის, ასპინძის, ახალქალაქის, ბოჯანოვკის, წითელწყაროს რაიონების განათლების განყოფილებებისა და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მიერ გაწეული მუშაობა სასკოლო სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების შევსება-გამოყენებისა და მასწავლებელთა მიერ მეთოდური ლიტერატურით სარგებლობის შესახებ.

სულ შემოწმებული იქნა 98 საშუალო და 15 რვაწლიანი სკოლა. შემოწმების მიზანი იყო სასკოლო სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების შექმნა-განახლების, მეთოდური და დიდაქტიკური ლიტერატურის მიღების, აღრიცხვის, მოვლა-პატრონობისა და მასწავლებელთა მიერ თავიანთ მუშაობაში მიზნობრივად გამოყენების საქმეში სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების, სკოლების ხელმძღვანელებისა და პედაგოგიური კოლექტივების დადებითი გამოცდილების გაცნობა, არსებული ნაკლოვანებების შესწავლა-გამოვლენა და მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის ადგილებზე პრაქტიკული დახმარების გაწევა.

შემოწმებამ გვიჩვენა, რომ ზემოაღნიშნული რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა და სკოლების პედაგოგიური კოლექტივების უმრავლესობამ სერიოზული მუშაობა ჩაატარა ამ მიმართებით. რაიონების უმრავლესობაში საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1978 წლის 21 თებერვლის № 126 დადგენილება და განათლების სამინისტროს შესაბამისი ინსტრუქცია დროულად იქნა განხილული სკოლის ხელმძღვანელთა თათბირებზე, პელსაბჭოს სხდომებზე, ღია პარტიულ კრებებზე.

სკოლის ადმინისტრაციის, კლასის ხელმძღვანელების, ბიბლიოთეკარების სამუშაო გეგმებში შეტანილია ისეთი საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია სასკოლო სახელმძღვანელოების მოვლა-პატრონობასთან, უნერგავს მოსწავლეს წიგნისადმი პატივისცემის გრძნობას, უღვივებს ინტერესს წიგნის კითხვისადმი. მიმდინარეობს ნახმარი სახელ-

მძღვანელოების შეგროვება და შეკეთება მათი ხელმეორედ გამოცემა-
 ბისათვის. ამ მხრივ განსაკუთრებით აღნიშვნის ღირსია საგარეჯოს რა-
 იონის ვიორჯიწმინდის, საგარეჯოს 1-ლი, ყვარლის რაიონის შილდის
 1-ლი, ენისელის, გურჯაანის რაიონის ვაზისუბნის, შაშიანის, ლაგოდე-
 ხის მე-2 რუსული, მესტიის 1-ლი, ვანის რაიონის ტობანიერის, სამტ-
 რედიის 1-ლი, მე-2, მე-3, ლენტეხის 1-ლი, ლანჩხუთის რაიონის ჩიბა-
 თის, ლესის, ჩოხატაურის რაიონის ერკეთის, ჩოხატაურის მე-2, აბა-
 შის რაიონის სუჯუნის, სამიქაოს, თეთრიწყაროს 1-ლი, ქარელის მე-2,
 ქარელის რაიონის ბრეთის, ონის მე-2, ამბროლაურის 1-ლი, ახალქალა-
 ქის 1-ლი, მე-2, ახალქალაქის რაიონის კულიგამის ზოგადსაგანმანათ-
 ლელო საშუალო სკოლები.

ზემოაღნიშნულ სკოლებში აქტიურად მოქმედებენ წიგნის შემკე-
 თებელთა წრეები. კლასებს შორის ეწყობა შეჯიბრება-კონკურსები დე-
 ვიზით: „ვინ უკეთ უვლის სახელმძღვანელოს“. ტარდება რეიდები წიგ-
 ნის მდგომარეობის შესამოწმებლად. თითოეულ ზემოხსენებულ სკო-
 ლას შეძენილი აქვს სტელეები სასკოლო სახელმძღვანელოებისათვის.
 ბიბლიოთეკარებს სწორად აქვთ შევსებული სასკოლო სახელმძღვანე-
 ლოების საბიბლიოთეკო ფონდების საადრიცხვო წიგნი, საადრიცხვო
 ბარათები და საადრიცხვო ბარათების სარეგისტრაციო ჟურნალი.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის 26-ე ყრილობამ სა-
 განგებო ყურადღება დაუთმო სახალხო განათლების სფეროში არსე-
 ბულ პრობლემებსა და ამოცანებს. ამ დიდმნიშვნელოვანი პარტიული
 ფორუმის სათანადო დოკუმენტში კვლავაც ხაზგასმით არის აღნიშნუ-
 ლი სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის შემდგომი სრულყოფის,
 სწავლების ხარისხის ამაღლებისა და მოსწავლეთა კომუნისტური აღზრ-
 დის დონის ამაღლების აუცილებლობა, რაც პირდაპირ კავშირშია იმას-
 თან, თუ როგორია მასწავლებელთა ერუდიცია, მათი იდეურ-პოლიტი-
 კური მრწამსი, მეთოდური კვალიფიკაცია და თუ როგორ ფლობს მას-
 წავლებელი საშუალებათა მთელ არსენალს გაკვეთილის ეფექტურად
 და შინაარსიანად ჩასატარებლად. ამიტომ, სკოლის განვითარების თა-
 ნამედროვე ეტაპზე დიდი მნიშვნელობა ენიჭება პედაგოგიური კადრე-
 ბის თვითგანათლების პრობლემას. სახალხო განათლების ორგანოებსა
 და სკოლის ხელმძღვანელთა მუშაობაში განსაკუთრებული ადგილი
 უნდა ეჭიროს თვითგანათლების საქმეში მასწავლებელთა სწორად ორი-
 ენტირებისათვის გაშლილ საქმიანობას. მასწავლებელი აუცილებლად
 საჭიროებს დახმარებას ამაში, განსაკუთრებით სოფლის სკოლის მას-
 წავლებელი. ამასთან, ვერავითარ დახმარებაზე ვერ ვილაპარაკებთ,
 თუ პირველ რიგში, სკოლა და მასწავლებელი დროულად არ იქნებიან
 უზრუნველყოფილი თითოეული საგნის შესაბამისი მეთოდური, დიდაქ-
 ტიკური და სხვა დამხმარე ლიტერატურით. ამიტომ, ამ საკითხის მო-
 გვარების საქმე დღეს ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანად წარმო-
 გვიდგება.

შემოწმებით გამოირკვა, რომ მეთოდური ლიტერატურისა და დაქტიკური მასალების დროულად მიღების, სკოლებზე მათი განაწილებისა და მიზნობრივად გამოყენების საქმეში იგრძნობა ერთგვარი წინსვლა, სახალხო განათლების განყოფილებათა, მეთოდკაბინეტების, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ხელმძღვანელებისა და პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობაში შეინიშნება როგორც დადებითი, ასევე რიგი ნაკლოვანი მხარეებისა.

სასკოლო ბიბლიოლექტორის მიერ ნუსხის შესაბამისად 1980 წელსა და 1981 წლის მაისამდე გაცხადვნილი ლიტერატურა შემოწმებული რაიონების უმრავლესობას (მცირე გამოწვლისის გარდა) დროულად აქვს მიღებული. სახალხო განათლების საბიბლიოთეკო ფონდების მეთოდისტიის სრული პასუხისმგებობით სისტემატურად წარმოებს მიღებული ლიტერატურის აღრიცხვა და სკოლებზე განაწილება. განაწილებას საფუძვლად უდევს სკოლაში შესაბამის საგნის მასწავლებელთა რაოდენობა. მეთოდური და სხვა დამხმარე ლიტერატურის მცირე რაოდენობით მიღების შემთხვევაში ლიტერატურა, ძირითადად, უნაწილდება სასკოლათაშორისო მეთოდგაერთიანებებს, რაიონის მეთოდკაბინეტებს და საბაზო სკოლებს. აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ სახალხო განათლების განყოფილებიდან მეთოდური ლიტერატურა, განაწილების შესაბამისად, თითქმის ყველა შემოწმებულ სკოლას დანაკლისის გარეშე აქვს მიღებული და დაცული.

მასწავლებელთა უმრავლესობას შეგნებული აქვს მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის შემდგომი სრულყოფის საქმეში მათზე დაკისრებული ამოცანების სირთულე. ისინი სისტემატურად ზრუნავენ პედაგოგიურ მეცნიერებათა მიღწევებისა და მოწინავე გამოცდილების საფუძველზე საკუთარი ცოდნის გაღრმავებისათვის პრესით, ჟურნალ-გაზეთებით, მეთოდური, დიდაქტიკური და სხვა დამხმარე ლიტერატურით. ზემდგომი ორგანოებიდან მიღებული სადირექტივო დოკუმენტები მარჯვედ აქვთ გამოყენებული სამოქმედო იარაღად. მასწავლებელთა ასეთ მუშაობას განსაკუთრებული ყურადღებით ეკიდებიან და ზრუნავენ მათ დასახმარებლად ლანჩხუთის, ყვარლის, გურჯაანის, სამტრედიის რაიონების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ხელმძღვანელები მუშაკები. წლიურ სამუშაო გეგმებში გამახვილებული აქვთ ყურადღება მეთოდური და სხვა დამხმარე ლიტერატურის, სადირექტივო დოკუმენტების მასწავლებლებამდე დაყვანისა და რაციონალურად გამოყენების საკითხებზე. აღნიშნული რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებების მიერ სკოლების კომპლექსური და თემატური შემოწმების დროს მთელი აქტუალობით არის შესწავლილი მასწავლებელთა მიერ მეთოდური და დიდაქტიკური ლიტერატურის სწავლებაში გამოყენების საკითხები. ყვარლის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების (გამგე რ. შავგულიძე საბიბლიოთეკო ფონდების მეთოდისტი ე. ხარებაშვილი) მიერ სოფელ ენისელის საშუალო სკოლაში 1981

წლის თებერვალში ჩატარებული კომპლექსური შემოწმების მასალებში კონკრეტულად არის აღნიშნული მასწავლებელთა მეთოდური დახელოვნებისათვის სკოლის დირექტორის მხრივ გაწეული მუშაობა და ამ მუშაობის შედეგები, დასახელებული არიან ამ მიმართებით კარგად მომუშავე მასწავლებლები. სკოლის მასწავლებელთა უმრავლესობა სარგებლობს ბიბლიოთეკაში არსებული მეთოდური ლიტერატურით. მათ სახელზე გახსნილი ფორმულარებით შეიძლება ითქვას, რომ მასწავლებლები კარგად იცნობენ და იყენებენ სკოლაში არსებულ ლიტერატურას. იგივე ითქმის შილდის 1-ლ (დირექტორი თ. თევდორაშვილი) და ყვარლის მე-2 (დირექტორი ნ. ღლონტი) საშუალო სკოლებზე. ვაკეეთილის ჩატარების ხარისხის ამაღლებისა და ეფექტურობის გაზრდის მიზნით მასწავლებელთა მიერ მეთოდური, დიდაქტიკური და სხვა დამხმარე ლიტერატურის გამოყენების საკითხები პედსაბჭოს მსჯელობის საგნადაც ქონიათ ქვეული. ასე, მაგალითად, სამტრედიის მე-3 საშუალო სკოლის პედაგოგიური საბჭოს სხდომაზე იმსჯელეს ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მდგომარეობის შემოწმების შედეგებზე; მე-6 კლასის მასწავლებელს მ. ძიგრაშვილს მიეთითა, რომ იგი არ სარგებლობს სწავლებისათვის არსებული მეთოდით და მიეცა რჩევა, თუ რომელი კონკრეტული ლიტერატურით ისარგებლოს.

მოსაწონია იმ სკოლების ბიბლიოთეკართა მუშაობა, სადაც ახლადგამოსული მეთოდური და დიდაქტიკური ლიტერატურის მასწავლებელთათვის დროულად გაცნობის მიზნით, სამასწავლებლოებსა და ბიბლიოთეკებში მოწყობილია მეთოდური კუთხეები, სტელაჟები. სტენდები კარგად აქვთ მოწყობილი ლანჩხუთის 1-ლი საშუალო სკოლის (დირექტორი ვ. ჩიკაშუა), სოფელ შუხუთის (დირექტორი ა. იმნაიშვილი), სოფელ ჯურჯვეთის (დირექტორი ა. ანთაძე), თეთრიწყაროს ქართული (დირექტორი ქ. ცხვედიანი), ქარელის რაიონის მე-2 (დირექტორი მ. ჭანიშვილი) საშუალო სკოლებში.

ლანჩხუთის მე-2 საშუალო სკოლაში 1981 წლის 24 აპრილს მოეწყო ქართული ენისა, ხოლო სოფელ ჯურჯვეთის საშუალო სკოლაში მათემატიკის მასწავლებლების პედაგოგიური გამოცდილების განზოგადება თემაზე: „არსებულ სიახლეთა გამოყენების ხერხები და მეთოდები უახლესი მეთოდური ლიტერატურის მიხედვით“.

ამავე დროს, შემოწმებული რაიონების სახალხო განათლების ორგანოებისა და სკოლების მიერ გაწეული მუშაობა სასკოლო სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების შექმნა-განახლების, მეთოდური და დიდაქტიკური ლიტერატურის მიღებისა და გამოყენების მიზნით ხასიათდება მთელი რიგი ნაკლოვანებებით.

სახალხო განათლების ორგანოებისა და სკოლის ხელმძღვანელთა ერთმა ნაწილმა ჯერ კიდევ ვერ უზრუნველყო როგორც დადგენილებების, ასევე ინსტრუქციების განხილვა-გაცნობა. ასე, მაგალითად, ახალციხის რაიონის (გამგე ე. კოპაძე, მეთოდისტი შ. ზედგენიძე) მუს-

რის საშუალო სკოლის ბიბლიოთეკარი ა. ინასარიძე არ იცნობდა მათსა და მთავრობის დადგენილებებსა და ინსტრუქციას სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების შექმნა-განახლების, მათი სარგებლობის წესისა და ლიტერატურის დაცვის ღონისძიებათა შესახებ". ამის შედეგია ის, რომ ზემოაღნიშნულ სკოლაში სასკოლო სახელმძღვანელოების მოვლა-დაცვის საქმე ვერ-ვერობით სათანადო სიმაღლეზე ვერ დგას. მსგავსი მდგომარეობაა, აგრეთვე, ამავე რაიონის სხვა სკოლებშიაც: ახალციხის მე-3 რუსულ (დირექტორი ნ. ჯინჭველიძე, ბიბლიოთეკარი დ. მურადოვი), ახალციხის მე-3 სომხურ (დირექტორი ა. კარგაშჩიანი, ბიბლიოთეკარი ს. პეტროსიანი), სხვილისის სომხურ (დირექტორი ლ. მათევოსიანი, ბიბლიოთეკარი ა. მოვსესიანი), ვალეს მე-2 რუსულ (დირექტორი ზ. ნათენაძე, ბიბლიოთეკარი ნ. გოგოლაური) ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო და ურავლის რვაწლიან (დირექტორი გ. ჯაოშვილი, ბიბლიოთეკარი გ. სვანიძე) სკოლებში.

ამ სკოლებში ფონდირებული სახელმძღვანელოებისათვის გამოყოფილი არ არის სტელაჟები. არ ხდება ფონდირებული სახელმძღვანელოების აღრიცხვა, უქმნადა საინვენტარო წიგნები, საბიბლიოთეკო ფონდების აღრიცხვის ჟურნალები და საკატალოგო ბარათები. ამ რაიონის არც ერთ სკოლაში არ არის წიგნის შემკეთებელთა წრე. სწორედ ამის გამო წიგნები ვადაზე ადრე გამოდის მწყობრიდან. თითქმის იგივე სურათია ასპინძის რაიონის (გამგე დ. ზედგენიძე, მეთოდისტი ა. გვარამიძე) სოფელ ტოლოშის (დირექტორი ი. ზედგენიძე), თმოგვის (დირექტორი დ. ზაზაძე) ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლებში. ამ სკოლებში წიგნის მოვლას სათანადო ყურადღებას არ აქცევენ. განსაკუთრებით არასახარბიელოდაა მოვლილი 1-ლი და მე-2 კლასის სახელმძღვანელოები. წიგნები გადაუკრავი, ყდამოცლილი და შეუკეთებელია. არ არის შევსებული წიგნის ბოლოს მოცემული სპეციალური სვეტი, რომელიც მიუთითებს წიგნის მფლობელის გვარზე. კლასის ხელმძღვანელები ნიშანზე არ აფასებენ მოსწავლეებს წიგნის მოვლისათვის. არ არსებობს არავითარი დაინტერესება, არ ტარდება შეფიქრება-კონკურსები, წახალისება და ა. შ.

ცუდი მდგომარეობაა, აგრეთვე, ბოგდანოვკის რაიონის (გამგე ს. ჯავაცხანიანი, მეთოდისტი გ. ეპრიკიანი) ემტის მე-2 საშუალო (დირექტორი ნ. სიმონიანი) და ბოგდანოვკის რუსულ საშუალო სკოლაში (დირექტორი ი. მანუკიანი). აქაც ისევე, როგორც ზემოხსენებულ რაიონებში შეინიშნება მთელი რიგი ნაკლოვანებებისა: სკოლებში არაა ფონდირებული სახელმძღვანელოების სავალდებულო რეზერვი 5%-ის რაოდენობით, რაც განსაკუთრებული სიმწვავეით იჩენს თავს სასაზღვრო რაიონის სკოლებში, სადაც მოსწავლეთა კონტინგენტი ცვალებადია. ბოგდანოვკის რუსულ საშუალო სკოლაში მოსწავლეთა ერთ ნაწილს არ ვააჩნია სახელმძღვანელოები. ეს იმის მიზეზია, რომ

ნახმარი სახელმძღვანელოების შეგროვება და აღრიცხვა ამ სკოლებში დაბალ დონეზე დგას. სკოლის პედაგოგიკურ ბუნდოვანი წარმოდგენა აქვს ამ საკითხზე არსებულ ინსტრუქციაზე. ემტიის მე-2 საშუალო სკოლაში კი წიგნები იმდენადაა დახეული, რომ მდგომარეობა სავალალოა.

არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს მუშაობა სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების შექმნა-განახლებისა და მათ მოვლა-დაცვასთან დაკავშირებით: გურჯაანის რაიონის (გამგე გ. ლუაშვილი, მეთოდისტი თ. ხარიტონაშვილი), ჩუმლაყის (დირექტორი ნ. ოთარაშვილი, ბიბლიოთეკარი მ. ეგიაზაროვა), გურჯაანის მე-3 (დირექტორი ი. ჯიკაძე, ბიბლიოთეკარი ე. შეყილაძე), ლავოღენის რაიონის (გამგე ე. ხმალაძე, მეთოდისტი ც. ბუზალაძე), ნინიგორის (დირექტორი ვ. კობაძე, ბიბლიოთეკარი ლ. კობალიანი) საშუალო სკოლებში.

ზემოაღნიშნულ სკოლებში წიგნები მოუვლელი, ფურცლებამოცვენილი და შეუკეთებელია. არ ფუნქციონირებს დაზიანებული წიგნების შემკეთებელი „დამხმარე ეკიპაჟი“ მოსწავლეთა აქტივიდან. არ ტარდება შინასასკოლო კონკურსები, წიგნის გამოფენები. არ იგრობება მოსწავლეთა დაინტერესება სახელმძღვანელოთა მოვლა-პატრონობის თვალსაზრისით. ხმარებისათვის თითქმის უფარგისია 1-ლი კლასის რუსული ენის და მათემატიკის სახელმძღვანელოები. ფონდირებული სახელმძღვანელოებისათვის არ არის გამოყოფილი ფართი ბიბლიოთეკის წიგნადი საერთო ფონდისაგან განცალკევებით, არა აქვთ სტელაჟები. გურჯაანის მე-3 და ამავე რაიონის ჩუმლაყის საშუალო სკოლებში ფონდირებული სახელმძღვანელოები იატაკზეა დაწყობილი, ფონდირებულ სახელმძღვანელოებზე არსებული დოკუმენტაცია სწორად არ არის წარმოდებული: ჩუმლაყის საშუალო სკოლის დირექტორს სკოლის წლიურ სამუშაო გეგმაში შეტანილი არ ქონდა არც ერთი საკითხი ფონდირებულ სახელმძღვანელოებთან დაკავშირებით.

მიუხედავად იმისა, რომ ვანის რაიონის (გამგე ა. ენუქიძე, მეთოდისტი თ. გოგორიშვილი) და მაიაკოვსკის რაიონის (გამგე გ. თავხელიძე, მეთოდისტი მ. გორგოძე) სახალხო განათლების განყოფილებები სერიოზულად მოეკიდნენ სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების შექმნის საქმეს, მაინც შეინიშნება ხარვეზები მათ მუშაობაში. ასე, მაგალითად, ვანის რაიონის ზედავანის საშუალო სკოლაში (დირექტორი ც. მხეიძე, ბიბლიოთეკარი ლ. ჩახუნაშვილი) 1-ლ, მე-2, მე-3 კლასებში ყდებშიმომხვეული და ფურცლებამოცვენილია სახელმძღვანელოები, ხოლო სახელმძღვანელოების ბოლოს მოცემული სპეციალური სვეტი შეუვსებელია.

მე-7 კლასის (კლ. ხელმძღვანელი ი. მებურიშვილი) მოსწავლეები მთლიანად არ არიან უსარუნველყოფილნი ახალი სახელმძღვანელოებით. ამ კლასის 15 მოსწავლეზე რაიონის მეთოდისტის მიერ განაწილებულია 15 ც. მშობლიური ლიტერატურის სახელმძღვანელო, მაგრამ

მიუხედავად ამისა, 7 მოსწავლე უწიგნოდაა დარჩენილი. ასევე მოსწავლეზეა განაწილებული ქართული ენის გრამატიკა, ეს წიგნი 6 მოსწავლეს არ აქვს. ოთხნიშნა მათემატიკური ცხრილები არ აქვს 4 მოსწავლეს.

სახელმძღვანელოების მოვლის მხრივ არასახარბიელო მდგომარეობაა, აგრეთვე, შუაგორას (დირექტორი ე. ქარციძე, ბიბლიოთეკარი ნ. აღიშვილი) და კიროვის (დირექტორი ნ. სანიკიძე, ბიბლიოთეკარი გ. ქარჩაძე) საშუალო სკოლებში.

სახელმძღვანელოთა მოვლის საქმე მაიაკოვსკის რაიონის ფერსათის მე-2 საშუალო სკოლაშიც (დირექტორი ნ. ბუხუღეიშვილი, ბიბლიოთეკარი ვ. არშილავა) არ არის სათანადო სიმძლავრე დაყენებული. მოუვლელია 1-ლი (კლ. ხელმძღვანელი ვ. აბულაძე), მე-2 (კლ. ხელმძღვანელი მ. გარუჩავა) და მე-3 (კლ. ხელმძღვანელი მ. გრძელიძე) კლასების სახელმძღვანელოები. წიგნები არ არის დამუშავებული საბიბლიოთეკო წესით. სკოლაში არავითარი ღონისძიება არ ტარდება მოსწავლეებში სახელმძღვანელოებისადმი სათუთი დამოკიდებულების აღზრდის თვალსაზრისით.

რაც შეეხება მაღალმთიან რაიონებს — მესტიასა (გამგე ა. ჩხვიმიანი, მეთოდისტი ნ. გუჯეჯიანი) და ლენტეხს (გამგე ი. ჩანჭყელიანი, მეთოდისტი ნ. ლიპარტელიანი), ზოგიერთი სკოლის მუშაობაში აღინიშნება ცალკეული ნაკლოვანებანი, რომელთა აღმოფხვრისათვის და მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის მეთოდკაბინეტის თანამშრომლებმა აღმოუჩინეს პრაქტიკული დახმარება.

იმასთან დაკავშირებით, რომ ყოველწლიურად იზრდება ფონდირებული სახელმძღვანელოების რიცხვი, მათი მოვლა-დაცვის მიზნით მესტიის მე-2 საშუალო სკოლაში (დირექტორი ვ. პაველიანი, ბიბლიოთეკარი ნ. ჯაფარიძე) დროა იფიქრონ ბიბლიოთეკის გაფართოებაზე.

სახელმძღვანელოთა შეგროვება-აღრიცხვასა და მოვლას მეტი ყურადღება უნდა მიექცეს მესტიის რაიონის ლენჯერის რვაწლიან (დირექტორი ბ. შუკვანი, ბიბლიოთეკარი მ. მერღანი), ლატალის საშუალო (დირექტორი ვ. ხვინთელანი, ბიბლიოთეკარი ლ. კვიციანი), ლენტეხის რაიონის რცხმელურის საშუალო (დირექტორი ი. გაზდელიანი, ბიბლიოთეკარი ვ. ტვილდიანი) და ხოფურის რვაწლიან (დირექტორი მ. ლიპარტელიანი, ბიბლიოთეკარი მ. ქურასბედიანი) სკოლებში.

უპასუხისმგებლოდ მოეკიდნენ უფასო სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების მნიშვნელოვან საქმეს თეთრიწყაროს რაიონის (გამგე ლ. ჯინჯიხაძე, მეთოდისტი მ. გიგაური) პატარა ირაგის (დირექტორი ცანდევოვა, ბიბლიოთეკარი ალიხანიდი), ბოგვის (დირექტორი თ. ამურველაშვილი, ბიბლიოთეკარი ნ. ავეგაროზაშვილი) თეთრიწყაროს რუსული (დირექტორი ლ. მჭედლიშვილი, ბიბლიოთეკარი ნ. სერემიანი) და ქარელის რაიონის (გამგე ვ. ბაქრაძე, მეთოდისტი ა. ბააზოვა) 1-ლი (დირექტორი ჯ. სანებლიძე, ბიბლიოთეკარი მღებ-

რიშვილი), ავარის (დირექტორი მიქელამე, ბიბლიოთეკარი, როსტომ მოვი) საშუალო სკოლები.

შემოწმებამ გვიჩვენა, რომ ზემოხსენებულ სკოლებში არ ზდება მწყობრიდან გამოსული ფონდირებული სახელმძღვანელოების შეკეთება. არც ერთ სკოლაში არ არის ჩამოყალიბებული წიგნის შემკეთებელთა წრეები. ფონდირებული სახელმძღვანელოებისათვის არ არის ცალკე გამოყოფილი ფართი. სახელმძღვანელოებზე არაა დასმული თეგვი, რომელიც მოსწავლეს მოაგონებს, რომ სახელმძღვანელო ბიბლიოთეკისაა და მას მეტი გაფრთხილება სჭირდება, როგორც სახელმწიფო საკუთრებას. მოსწავლეებმა არ იციან წიგნის მოვლა-დაცვის ელემენტარული წესები.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ სახელმძღვანელოებში „ცეკავშირის“ ხაზით რესპუბლიკის სკოლებში დიდი დაგვიანებით და დაწესებულზე ნაკლები რაოდენობით შედის. მაგალითად, ამბროლაურის რაიონს შემოწმების დღისათვის არ ქონდა მიღებული მე-8 კლასის ალგებრის და გეომეტრიის სახელმძღვანელოები, ახალციხის რაიონს მე-7 კლასის სსკ ფიზიკური გეოგრაფია, მე-6 კლასის კონტინენტების გეოგრაფია, მე-8 კლასის ქიმიის ამოცანათა კრებული. ქარელის რაიონს მე-4 კლასის გერმანული, მე-6, მე-7 კლასების გეოგრაფია. ცხაკაიას რაიონმა ასევე ნაკლები რაოდენობით მიიღო „ცეკავშირიდან“ 1289 ცალი წიგნი და ა. შ.

გარდა ამისა, ცალკეული რაიონების მეთოდისტების სუსტ მუშაობად უნდა ჩაითვალოს ისიც, რომ ზუსტად ვერ საზღვრავენ მოსწავლეთა კონტინენტს, რის გამოც სასწავლო წლის დასაწყისში დამატებით ითხოვენ სახელმძღვანელოებს იმ არგუმენტის მოშველიებით, თითქოს მათ რაიონში იმატა მოსწავლეთა რაოდენობამ, გაიხსნა ახალი კლასები და ა. შ. ასე, მაგალითად, ამბროლაურის რაიონმა დამატებით მოითხოვა მოსამზადებელი კლასისათვის განკუთვნილი 40 ცალი „დედაენა“ და მათემატიკა, ახალციხის რაიონმა 1-ლი კლასისა და მე-7 კლასის ქართული ენა 20 ც., მე-5 კლასის ქართული ენა 60 ც., მე-6 კლასის ქართული ენა 60 ც., და ა. შ. დამატებით გამოყოფილი სახელმძღვანელოების რაოდენობამ ქართული სკოლებისათვის 33639 ცალს გადააჭარბა.

ასევე, სერიოზული ნაკლოვანებებით ხასიათდება მეთოდური, დიდაქტიკური და სხვა დამხმარე ლიტერატურის მასწავლებლებამდე დაყვანის, მათი პრაქტიკულად გამოყენების უზრუნველსაყოფად წარმოებული მუშაობა. კარგია, რომ საკმაო რაოდენობითაა მიღებული სკოლებში რუსულ ენაზე გამოცემული მეთოდური და დიდაქტიკური ლიტერატურა, მაგრამ, სამწუხაროდ, იგივეს ვერ ვიტყვით ქართულ ენაზე თარგმნილ ან ორიგინალურ ქართულ მეთოდურ ლიტერატურაზე. ეს უკანასკნელი კი იწვევს ქართული სკოლების იმ მასწავლებელთა სამართლიან პრეტენზიებს, რომლებიც სუსტად ფლობენ რუსულ ენას.

მეორეს მხრივ, აღნიშვნის ღირსია ის ფაქტიც, რომ არც ერთ შემთხვევაში ბულ რაიონში არ არსებობს მეთოდური და დიდაქტიკური ლიტერატურის მიზნობრივი გამოყენებისათვის გაშლილი საქმიანობის ერთიანი დახვეწილი სისტემა. იმ შემთხვევაშიც, როდესაც რაიონის (ქალაქის) სახალხო განათლების განყოფილების, ან მასთან არსებული მეთოდკა-ბინეტის სამუშაო გეგმებში გათვალისწინებულია ამ საქმესთან დაკავშირებული საკითხები, განათლების განყოფილების საბჭოს სხდომებზეც არის განხილული არსებული მდგომარეობა, კმაყოფილდებიან მხოლოდ საკითხის განხილვით და არსად არ აქვთ გატარებული ისეთი ღონისძიებები, რომლებიც ასახავს უნდა პოულობდნენ ამავე რაიონის მეთოდკაბინეტის, სკოლების წლიურ სამუშაო გეგმებში, მთელი პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობასა და შესრულებულ სამუშაოთა მასალებში. უფრო მეტიც, რიგ განათლების განყოფილებებს იმდენად დაბალ დონემდე დაჰყავთ მეთოდური, დიდაქტიკური და სხვა დამხმარე ლიტერატურის თითოეულ პედაგოგამდე დაყვანისა და მისი მიზნობრივად გამოყენების საკითხები, რომ საჭიროდაც კი არ მიაჩნიათ სამუშაო გეგმებში მათი გათვალისწინება და განათლების საბჭოს სხდომაზე სამსჯელოდ გატანა. ამ მხრივ განსაკუთრებით აღსანიშნავია წითელწყაროს, ვანის, ქარელის, ჩოხატაურის და ლაგოდეხის რაიონების ცუდი მუშაობა.

წითელწყაროს, ქარელის, თეთრიწყაროს, ლაგოდეხის რაიონებში განათლების განყოფილებები სკოლების კომპლექსური და თემატური შემოწმების დროს არავითარ ყურადღებას არ აქცევენ მასწავლებელთა მიერ მეთოდური ლიტერატურის გამოყენების მდგომარეობის შესწავლას. პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე არ არის განხილული და არ ანალიზდება ცალკეული საგნის სწავლების დროს მეთოდური, დიდაქტიკური და სხვა დამხმარე ლიტერატურის გამოყენების მდგომარეობაც, ან ის, თუ რა პრაქტიკული შედეგი მოუტანა მასწავლებელს ამა თუ იმ საგანში გამოცემულმა მეთოდურმა ლიტერატურამ, როგორ შეუწყო ხელი მოსწავლეთა ცოდნის ამადლების საქმეში მეთოდური ლიტერატურის უნარიანმა გამოყენებამ და სხვ. ამ თვალსაზრისით პედაგოგიური საბჭოების მუშაობაში არასახარბიელო მდგომარეობაა წითელწყაროს 1-ლ (დირექტორი შ. ქადაგიძე), სოფელ არბოშიკის (დირექტორი ნ. ბოსტოლანაშვილი), ლაგოდეხის მე-3 (დირექტორი შ. ჯინჭარაძე), ჩოხატაურის რაიონის სოფელ კოხნარის (დირექტორი მ. ჩიგოვიძე), სოფელ საჭამიასერის (დირექტორი ი. ქორიძე), ქარელის (დირექტორი ჯ. სანებლიძე) საშუალო სკოლებში.

წითელწყაროს, ვანის, ქარელის, თეთრიწყაროს, ლაგოდეხის რაიონი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დირექტორების წლიურ სამუშაო გეგმებში შეტანილი არ არის მეთოდური და დიდაქტიკური ლიტერატურის თითოეულ მასწავლებლამდე დაყვანისა და გამოყენების საკითხები. სკოლების დირექტორებსა და მათი მოადგილეების მიერ

მ. ურუსის სპ. სპ.
სს. სპ. ლეწვიშვილი
6 სპ. ლეწვიშვილი

ცალკეულ საგნებში მოსმენილი გაკვეთილების ანალიზებში მასწავლებლის მიერ მეთოდური, დიდაქტიკური ლიტერატურის სხვა დამხმარე მასალების გამოყენების ავ-კარგი. ამიტომ, სკოლის დირექტორებისა და მათი მოადგილეების ხელმძღვანელობა და კონტროლი მასწავლებელთა მეთოდურ მუშაობაზე შესუსტებულია და ფორმალურ ხასიათს ატარებს. მოსმენილი გაკვეთილების ანალიზებში წარმოადგენენ გაკვეთილის მსვლელობის უბრალო აღწერას. მათში არ ჩანს მასწავლებლის მიერ მეთოდური, დიდაქტიკური და სხვა დამხმარე ლიტერატურის გამოყენების მდგომარეობა. ასეთი ვითარებაა წითელწყაროს რაიონის სოფელ არბოშიკის (დირექტორი შ. ქადაგიძე) საშუალო სკოლაში. ამავე რაიონის სკოლებში არ არსებობს ახლადგამოცემული მეთოდური და დიდაქტიკური ლიტერატურის მასწავლებლებამდე დაყვანისა და მისი გამოყენების ერთიანი სისტემა. არ ეწყობა ამ საკითხებთან დაკავშირებით შინასასკოლო პედაგოგიური კითხვები; სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენციები, მეთოდური და დიდაქტიკური ლიტერატურის ავტორებთან შეხვედრები, მოწინავე გამოცდილებათა განზოგადება, შემოქმედ მასწავლებლებთან შეხვედრები, არ ტარდება მეთოდურ-დიდაქტიკური ლიტერატურის გამოფენის განხილვები და სხვა.

ფორმალიზმით ხასიათდება სასკოლათაშორისო და შინასასკოლო მეთოდგაერთიანებათა მუშაობა. მათ წლიურ სამუშაო გეგმაში არ არის გათვალისწინებული ახალი მეთოდური, დიდაქტიკური ლიტერატურის განხილვა-შესწავლა, მოწინავე მასწავლებელთა მიერ ამ ლიტერატურის გამოყენების შედეგად მოპოვებული დადებითი გამოცდილების განზოგადება, სუსტია დახმარება და კონტროლი მასწავლებელთა თვითგანათლებაზე, რის გამოც დასახელებული სკოლების მასწავლებელთა ერთი ნაწილი არ იცნობს ახალ მეთოდურ ლიტერატურას, სუსტად ფლობს საგნის სწავლების მეთოდებსა და ხერხებს, არ კითხულობს მეთოდურ რეკომენდაციებს, მეცნიერულ ლიტერატურას, არ იმალდებიან საკუთარი პროფესიული მომზადების დონეს და ოდესღაც მიღებული ცოდნით კმაყოფილდებიან. ასე, მაგალითად, ლავოდენის რაიონის 1-ლი საშუალო სკოლის (დირექტორი ა. სხირტლაძე) ფიზიკის მასწავლებელი ლ. კოკილაშვილი, დაწყებითი კლასების მასწავლებელი ც. ზარნაძე არ იცნობენ სკოლაში დაცულ მეთოდურ ლიტერატურას. ასევე არ იცნობენ მეთოდურ ლიტერატურას ლავოდენის მე-3 საშუალო სკოლის (დირექტორი შ. ჯინჭარაძე) დაწყებითი კლასების მასწავლებელი ე. თიკიშვილი, მათემატიკის მასწავლებელი ნ. ნოზაძე, ჩოხატაურის რაიონის კოხნარის საშუალო სკოლის (დირექტორი მ. ჩიგოვიძე) ფიზიკის მასწავლებელი ზ. ჩოხოლი, წითელწყაროს რაიონის რუსული საშუალო სკოლის მასწავლებელი ნ. გუგუნაშვილი, სოფელ ზემო ქედის საშუალო სკოლის მასწავლებელი მ. ჩოხელი, არხილოსკალოს საშუალო სკოლის მასწავლებელი თ. ხითაიშვილი, ქიმიის მასწავლებელი მ. ჭი-

ბაშვილი, ქ. თბილისის 84-ე საშუალო სკოლის (დირექტორი მ. მესხია);
ქიმიის მასწავლებელი ნ. ასათიანი, რუსული ენის მასწავლებელი ა. ავალიანი;
შიძე, 144-ე საშუალო სკოლის (დირექტორი ი. ახალაია) მათემატიკის
მასწავლებელი რ. ზარაპნიშვილი, ფ. ბუტიკაშვილი; ქართული ენის
მასწავლებელი ი. დავითაშვილი, მათემატიკის მასწავლებელი გ. სიხა-
რულიძე.

ნაკლოვანებების დაძლევა-აღმოფხვრის მიზნით განათლების გან-
ყოფილებისა და სკოლების მუშაკებს მეთოდისტებმა ადგილზე გაუწიეს
პრაქტიკული დახმარება, დასახეს საჭირო ღონისძიებები.

სახელმძღვანელოების სამმართველო

„ვამტკიცებ“ საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის

მ. დ. კინკლავაძე

№4 თებერვალი, 1982 წელს

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
სახელმძღვანელოების სამმართველოს
დ ე გ უ ლ ე ბ ა**

სახელმძღვანელოების სამმართველო შექმნილია „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა სახელმძღვანელოებით უფასოდ სარგებლობაზე გადაყვანის შესახებ“ საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1973 წლის 21 თებერვლის № 126 (მ. 7.) დადგენილების საფუძველზე.

სამმართველო მუშაობაში ხელმძღვანელობს პარტიისა და მთავრობის დადგენილებებითა და გადაწყვეტილებებით სახალხო განათლების საკითხებზე, სსრკ და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროების ბრძანებებით, ინსტრუქციებით, მითითებებითა და განკარგულებებით.

სამმართველოს მიზანია რესპუბლიკაში ყველა ენაზე მომუშავე ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლისგარეშე დაწესებულებებითა და განათლების სამინისტროს სისტემაში შემავალი ყველა ორგანიზაციის უზრუნველყოფა ორიგინალური თუ უნიფიცირებული სახელმძღვანელოებით, დიდაქტიკური მასალებით, მეთოდური და სხვა სასწავლო-პედაგოგიკური ლიტერატურით. სამმართველო ხელმძღვანელობს და წარმართავს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ბიბლიოთეკების მუშაობას მოზარდი თაობის იდეურ-ზნეობრივი და პოლიტიკური აღზრდის თანამედროვე მოთხოვნათა დონეზე უზრუნველყოფისათვის.

**სახელმძღვანელოების სამმართველოს
ფუნქციები**

სახელმძღვანელოების სამმართველო:

1. უზრუნველყოფს პროგრამების სრული შესაბამისობით ორიგინალური სახელმძღვანელოების, დიდაქტიკური, სასწავლო-პედაგოგიკური და მეთოდოლოგიური ლიტერატურის შექმნას, გამოცდილი, მაღალკვალიფიციური ავტორებისა და მთარგმნელების შემოკრებას, უნიფიცირებული სახელმძღვანელოების ქართულ ენაზე თარგმნას, მათს რეცენზირებას, სათანადო რეკომენდაციების მიღებისათვის საგნობრივ სამეცნიერო-მეთოდურ საბჭოებზე განხილვასა და განათლების სამინისტროს კოლეგიაზე დასამტკიცებლად წარდგენას.

2. სტამბური ან როტოპრინტის წესით გასამრავებლად ღებულობს განათლების სამინისტროს დაქვემდებარებაში მყოფი ორგანი-

ზაციების მიერ მომზადებულსა და სამინისტროს კოლეგიაზე უკვე დამტკიცებულ პროგრამებს, აგრეთვე სხვა სახის დამხმარე მეთოდურ ლიტერატურას სასწავლო დისციპლინების მიხედვით.

შენიშვნა: მეთოდური ცენტრების, მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებისა და დარგობრივი მეთოდური კაბინეტების მიერ წარმოდგენილ მასალას სახელმძღვანელოების სამმართველო დასასტამბად ღებულობს მხოლოდ დაქვემდებარების თვალსაზრისით შესაბამისი სამმართველოების ვიზებისა და სავნობრივი სამეცნიერო-მეთოდური საბჭოების რეკომენდაციების წარმოდგენის საფუძველზე.

3. საქართველოს სსრ გამსახკომის გამომცემლობების „განათლება“, „ალაშარა“ და „ირისტონი“ მეშვეობით უზრუნველყოფს ორიგინალური და გადმოქართული უნიფიცირებული სახელმძღვანელოების, პროგრამების, დიდაქტიკური, სასწავლო-პედაგოგიკური და მეთოდური ლიტერატურის დროულ და მაღალმხატვრულ-პოლიგრაფიულ დონეზე გამოცემას.

სამმართველო კონტროლს აწესებს გამომცემლობებსა და სტამბებში გამოსაცემად გაგზავნილი ორიგინალების მოძრაობაზე და არსებითი ხასიათის დარღვევის ან შეფერხების შემთხვევაში სათანადო რეაგირებისათვის ინფორმაციას აწვდის განათლების სამინისტროსა და საქართველოს სსრ გამსახკომის ხელმძღვანელობას ოპერატიული რეაგირების უზრუნველყოფისათვის.

4. საქართველოს სსრ გამსახკომთან შეთანხმებით:

4. 1. ამუშავებს სახელმძღვანელოების, სასწავლო-პედაგოგიკური და მეთოდური ლიტერატურის გამოცემის პერსპექტიულ გეგმას;
 4. 2. პერსპექტიული გეგმის საფუძველზე ყოველწლიურად შემუშავებს და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიას დასამტკიცებლად წარუდგენს გამოსაცემი სახელმძღვანელოების, სასწავლო-პედაგოგიკური და მეთოდური ლიტერატურის სიებს;

4. 3. კოლეგიაზე დამტკიცებული სიების საფუძველზე შედგენილ შეკვეთის ბლანკს, ტირაჟების ზუსტად განსაზღვრის მიზნით, სსრკ განათლების სამინისტროსა და მოკავშირე რესპუბლიკებიდან სახელმძღვანელოების სიებთან ერთად უგზავნის რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებს.

შემოსული დაკვეთების ანალიზის საფუძველზე განსაზღვრავს სახელმძღვანელოებისა და სასწავლო-პედაგოგიკური ლიტერატურის ტირაჟებს, რომელსაც დასამტკიცებლად წარუდგენს განათლების სამინისტროსა და საქართველოს სსრ გამსახკომის კოლეგიებს.

შენიშვნა: სახელმძღვანელოებზე ტირაჟების განსაზღვრისას შედველობაში მიიღება, აგრეთვე, იმ მოსწავლეთა რაოდენობა, რომლებიც ცხოვრობენ სხვა მოკავშირე რესპუბლიკების ტერიტორიაზე და სწავლობენ ქართულ ენაზე; ამასთან, გათვალისწინებულ უნდა იქნას რკინიგზის სკოლების, საშუალო პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების, საშუალო სპეციალ-

ლწრი სასწავლო დაწესებულებების, პედინსტიტუტების, მეცნიერებათა დახელოვნების ინსტიტუტების, უმაღლესი სასწავლებლების მათთან არსებული მოსამზადებელი განყოფილებების მოთხოვნები.

4. აწარმოებს სსრკ განათლების სამინისტროსა და მოკავშირე რესპუბლიკების წიგნით ვაჭრობის ორგანიზაციებთან შეკვეთების გაფორმებას რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლისგარეშე დაწესებულებების და განათლების ადგილობრივი ორგანოებისათვის საჭირო სახელმძღვანელოებსა და სასწავლო-პედაგოგიკურ ლიტერატურაზე; ახდენს მათ განაწილებას და აწესებს კონტროლს მიწოდებაზე.

შე ნ ი შ ე ნ ა: სახელმძღვანელოსა და სასწავლო-პედაგოგიკურ ლიტერატურაზე შეკვეთის გაფორმების ვადები განისაზღვრება ინსტრუქციით „სასკოლო სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების შექმნა-განახლების; მათი სარკვებლობის წესისა და ლიტერატურის დაცვის ღონისძიებათა შესახებ“.

5. ახორციელებს რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში საბიბლიოთეკო მუშაობას მოზარდი თაობის იდეურ-ზნეობრივი და პოლიტიკური აღზრდის თანამედროვე მოთხოვნათა დონეზე წარმართვისათვის, ხელს უწყობს ამ მიმართულებით ადგილებზე წარმოებულ საქმიანობის აქტივიზაციას, მუშაობის ფორმებისა და მეთოდების შემდგომ დახვეწას, სკოლებში ბიბლიოთეკის ავტორიტეტის ამაღლებას მოსწავლეებთან კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის შესაძლებლობათა ინტენსიური გამოყენების ფარგლებში.

6. ხელმძღვანელობს რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების შექმნის, განახლებისა და დაცვის საქმეს, შეიმუშავებს საინსტრუქციო-მეთოდურ წერილებს ამ მიმართებით.

7. რესპუბლიკის ქალაქებსა და რაიონებში ანაწილებს სახელმძღვანელოებს, მეთოდურ, მხატვრულ ლიტერატურას თუ სხვა ნაბეჭდი პროდუქციას და აკონტროლებს ადგილებზე მათ დროულ მიწოდებას „საქწიგნის“, „ცეკავშირისა“ და სასკოლო ბიბლიოლექტორის ხაზით.

8. აწესებს კონტროლს სასკოლო-საბიბლიოთეკო ფონდების მეთოდისტების მუშაობაზე, უწევს მათ საჭირო მეთოდურ დახმარებას, აწყობს მათთან თათბირებს, სემინარებს და ხელმძღვანელობს მათი კვალიფიკაციის ამაღლების საქმეს.

9. დაინტერესებულ სამინისტროებთან, უწყებებთან და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან ერთად ზრუნავს რესპუბლიკის მოსწავლეების, პედაგოგიური კოლექტივებისა და მოსწავლეთა მშობლების პასუხისმგებლობის ამაღლებაზე სასკოლო სახელმძღვანელოების სწორი, რაციონალური გამოყენებისა და სახელმძღვანელოებისადმი სათუთი დამოკიდებულების უზრუნველყოფის საქმეზე, ამ მიზნით შეიმუშავებს

და ადგილებზე აგზავნის საინსტრუქციო წერილებსა და მეთოდურ რეკომენდაციებს.

10. აწესებს კონტროლს სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების მუშაობაზე, სასკოლო ბიბლიოთეკებში სამეცნიერო-პედაგოგიური, მეთოდური და მხატვრული ლიტერატურის ფონდების შექმნის, მოვლის, განახლების და მიზნობრივი სარგებლობის უზრუნველყოფაზე.

11. სკოლების სამმართველოსთან ერთად ადგენს მოსწავლეთა დღიურებისა და რვეულების საგნობრივ ნიმუშებს, განსაზღვრავს ტირაჟებს და აწესებს კონტროლს მათ დროულ გამოცემაზე.

12. შეიმუშავებს წინადადებებს სსრკ სახელმწიფო და რესპუბლიკურ პრემიებზე სახელმძღვანელოების არსებული წესით წარდგენის შესახებ, შეარჩევს სსრკ სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე წარსადგენად იმ საუკეთესო სასწავლო-მეთოდურ ლიტერატურას, რომელსაც გამოსცემენ გამომცემლობები „განათლება“, „ალაშარა“ და „ორისთონი“.

13. „საქწიგნის“ საშუალებით აფორმებს შეკვეთებს საკავშირო ფარმა „მელოდიის“ თბილისის გრამჩამწერ სტუდიასთან სახელმძღვანელოთა ხმოვან დანამატებზე (დრეკადი ფირფიტები) და აწესებს კონტროლს მათ განაწილება-გავრცელებაზე.

14. სახელმძღვანელოების სამმართველო ახორციელებს უშუალო ხელმძღვანელობასა და კონტროლს:

14. 1. ორიგინალური სახელმძღვანელოების, მეთოდური ლიტერატურის, თვალსაჩინო-დიდაქტიკური მასალებისა და სხვა სასწავლო-პედაგოგიური ლიტერატურის შექმნისა და გამოცემის საქმეზე;

14. 2. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში საბიბლიოთეკო მუშაობაზე;

14. 3. სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების რესპუბლიკური მეთოდური კაბინეტის მუშაობაზე;

14. 4. ი. გოგებაშვილის სახ. სახალხო განათლების სახელმწიფო სამეცნიერო რესპუბლიკური ბიბლიოთეკის მუშაობაზე;

14. 5. განათლების სამინისტროს სასკოლო საბიბლიოთეკო კოლექტორის მუშაობაზე;

14. 6. განათლების სამინისტროს სტამბის მუშაობაზე.

სამმართველოს სტრუქტურა

15. სახელმძღვანელოების სამმართველო წარმოადგენს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აპარატის სტრუქტურულ რგოლს, რომელიც ექვემდებარება განათლების მინისტრის მოადგილეს.

16. სახელმძღვანელოების სამმართველო დაკომპლექტებულია სამმართველოს უფროსის, სამმართველოს უფროსის მოადგილის, მთავარი ინსპექტორის, უფროსი ინსპექტორ-მეთოდისტების საშტატო განრიგით დამტკიცებული ერთეულებისაგან.

16. 1. სამმართველოს უფროსი ახორციელებს საერთო ხელმძღვანელობას სამმართველოს აპარატის მუშაობაზე, წარმართავს მისი მიზნობას ამ დებულებით გათვალისწინებული ამოცანების შესრულების უზრუნველყოფისათვის, აწესებს კონტროლს სადირექტივო ორგანოების გადაწყვეტილებების, დადგენილებების, ბრძანებებისა და დავალებების შესრულებაზე, პირადად იხილავს აპარატში და დაქვემდებარებულ დაწესებულებებში კადრების შერჩევას, განაწილებს და აღზრდის, აგრეთვე მუშაკთა განთავისუფლების საკითხებს და თავის მოსაზრებებს გადასაწყვეტად წარუდგენს სამინისტროს ხელმძღვანელობას; განაგებს სახელმძღვანელოების, სასწავლო-პედაგოგიკური, მეთოდური და დიდაქტიკური ლიტერატურის შექმნისა და გამოცემის პერსპექტიული თუ წლიური გეგმების შედგენისა და კოლექციაზე დასამტკიცებლად წარდგენის საკითხებს; უშუალოდ ახორციელებს კონტროლს განათლების სამინისტროს სტამბის მუშაობაზე; ახორციელებს კავშირურთიერთობას საქართველოს სსრ გამსახკომთან, გამომცემლობებთან, სტამბებთან, წიგნით ვაჭრობის დაწესებულებებთან, უწყებრივი დაქვემდებარების სხვა ორგანიზაციებთან.

16. 2. სამმართველოს უფროსის მოადგილე ხელმძღვანელობს რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში საბიბლიოთეკო ფონდების შექმნის, განახლებისა და დაცვის საქმეს, საინსტრუქციო-მეთოდურ წერილებზე მუშაობას, სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდების რესპუბლიკური მეთოდკაბინეტისა და ი. გოგებაშვილის სახ. სახალხო განათლების სახელმწიფო სამეცნიერო-პედაგოგიური ბიბლიოთეკის მუშაობას, საგნობრივი რვეულების, კლასიდან კლასში გადასაყვანი საგამოცდო ბილეთების ბეჭდვის საქმეს, წელიწადში ერთხელ ზონის ინსპექტორებიდან ღებულობს და აჯამებს რესპუბლიკის მასშტაბით მიღებულ სათანადო ცნობებს საბიბლიოთეკო მუშაობის შესახებ და შესაბამის ინფორმაციას აწვდის სამინისტროს ხელმძღვანელობას, ანაწილებს მიმდინარე სამუშაოს სამმართველოს მუშაკებს შორის.

16. 3. მთავარი ინსპექტორი ხელმძღვანელობს ორიგინალური სახელმძღვანელოების, სასწავლო-პედაგოგიკური, მეთოდური და დიდაქტიკური ლიტერატურის შემქმნელ ავტორთა კოლექტივებთან მუშაობას, სახელმძღვანელოს შექმნის პერიოდში ამყარებს კავშირს ავტორს, მხატვარსა და გამომცემლობას შორის, ხოლო უნიფიცირებული სახელმძღვანელოს გადმოქართულების დროს მთარგმნელსა და გამომცემლობის შესაბამის რედაქციას შორის. ამ მიზნით მთავარი ინსპექტორი ხელმძღვანელობს, აგრეთვე, საგნის მეთოდისტების საქმიანობას.

იგი ასრულებს, აგრეთვე, სამმართველოს ხელმძღვანელობის მიერ აპარატის მუშაკთათვის, კერძოდ, მთავარი ინსპექტორისათვის დამტკიცებულ ინდივიდუალურ ფუნქციებს.

16. 4. უფროსი ინსპექტორი გამოყოფილი ზონის სკოლებში ხელ-

მძღვანელობს ბიბლიოთეკების მუშაობას, იდეურ-ზნეობრივი და ტიკური აღზრდის თანამედროვე დონეზე უზრუნველყოფისათვის, საბიბლიოთეკო ფონდების შევსების, განახლებისა და დაცვის საკითხებს! საბიბლიოთეკო ფონდების შევსებისა და მოვლა-პატრონობის შესახებ წელიწადში ერთხელ ზონის ყველა სკოლიდან ღებულობს ცნობებს! აანალიზებს მათ და რესპუბლიკური მასშტაბით შეჯამებისათვის, სათანადო ინფორმაციას აწვდის სამმართველოს უფროსის მოადგილეს.

უფროსი ინსპექტორი აფორმებს ხელშეკრულებას საკავშირო ფირმა „მელოდიას“ თბილისის გრამჩამწერ სტუდიასთან სახელმძღვანელოთა წმოვანი დამატებების (დრეკადი ფირფიტები) შესაძენად, ამ ფირფიტების კომპლექტებს ანაწილებს რაიონებზე და უზრუნველყოფს დანიშნულების ადგილებზე მათ შეუფერხებელ მიღებას.

იგი ახორციელებს უშუალო კონტროლს გამომცემლობების „განათლება“, „ალაშარა“ და „ირისთონის“ მიერ განათლების სამინისტროს ხაზით გამოსაცემი ლიტერატურის ბეჭდვაზე, მათი ტირაჟების დროულად ჩაბარებასა და განათლების სამინისტროს სასკოლო ბიბლიოტეკების მუშაობაზე და ასრულებს, აგრეთვე, სამმართველოს ხელმძღვანელობის მიერ აპარატის მუშაკთათვის და, კერძოდ, უფროსი ინსპექტორისათვის დამტკიცებულ ინდივიდუალურ ფუნქციებს.

17. ინსპექტორ-მეთოდისტი სსრკ განათლების სამინისტროსა და მოკავშირე რესპუბლიკების წიგნით ვაჭრობის ორგანიზაციებთან აფორმებს შეკვეთებს სახელმძღვანელოებზე და განსაზღვრავს მათი შესაძენი თანხის რაოდენობას; გამოყოფილი ზონის სკოლებში კურირებს საბიბლიოთეკო საქმეს, მისი ფონდების შევსების, განახლებისა და დაცვის საკითხებს. ამ საქმიანობის ირგვლივ, წელიწადში ერთხელ, ზონის ყველა სკოლიდან ღებულობს ცნობებს, აანალიზებს მათ და რესპუბლიკის მასშტაბით შესჯამებლად სათანადო ინფორმაციას აწვდის სამმართველოს უფროსის მოადგილეს.

ასრულებს, აგრეთვე, სამმართველოს ხელმძღვანელების მიერ აპარატის მუშაკთათვის და, კერძოდ, ინსპექტორ-მეთოდისტისათვის დამტკიცებულ ინდივიდუალურ ფუნქციას.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

БЮРО ЦК ЛКСМ ГРУЗИИ, КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГССР, КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ВНУТРЕННИХ ДЕЛ ГССР, ПРЕЗИДИУМА ДОБРОВОЛЬНОГО ПОЖАРНОГО ОБЩЕСТВА ГРУЗИИ

О проведении Республиканского дозора юных пожарных
4 февраля 1982 года

За последние годы значительно активизировалась работа юношеских добровольных пожарных дружин (ЮДПД), создаваемых в школах и дворцах и домах пионеров, клубах и других детских учреждениях, а также при ЖЭК-ах и домоуправлениях. Юные друзья пожарных проводят значительную работу по предупреждению пожаров. Участие в ЮДПД способствует воспитанию у ребят смелости, находчивости, дисциплинированности, бережного отношения к социалистической собственности, ориентирует школьников на овладение профессией пожарного.

В целях дальнейшей активизации работы юных пожарных и в соответствии с постановлением Секретариата ЦК ВЛКСМ, коллегии Министерства внутренних дел СССР, президиумов советов добровольных пожарных обществ союзных республик № 123/35 от 29 сентября 1981 года, Бюро ЦК ЛКСМ Грузии, коллегия Министерства просвещения ГССР, коллегия Министерства внутренних дел ГССР, Президиум добровольного пожарного общества Грузии постановляют:

1. Провести в 1982-1983 годах Республиканский дозор юных пожарных. Положение о Республиканском дозоре юных пожарных утвердить (приложение № 1).

2. Для руководства игрой создать Республиканский штаб дозора. Состав штаба утвердить (приложение № 2).

3. В целях проведения Республиканского дозора юных пожарных на высоком организационном уровне:

коллективам комсомола, органам народного образования и внутренних дел, советам добровольных пожарных обществ республики образовать областные, городские и районные штабы по проведению игры;

комитетам комсомола, советам пионерских организаций обеспечить активное участие пионеров и школьников в дозоре, придать ему гласность, широко пропагандируя дозор на пионерских слетах, сборах и других мероприятиях, проводимых в ходе Всесоюзного марша пионерских отрядов;

отделам народного образования, педагогическим коллективам школ обеспечить помощь в работе юных друзей пожарных, управлениям (отделам) пожарной охраны, советам добровольных пожарных обществ оказать помощь отделам народного образования, комитетам комсомола, советам пионерских организаций в обучении школьников по программе подготовки юношеских добровольных пожарных дружин, проведении противопожарных рейдов, приобретении для дружин юных пожарных технических средств пропаганды, противопожарной литературы, плакатов, открыток, принадлежностей для выпуска стенгазет, боевых листов, «молний», организовать проведение соревнований и тренировочных занятий по пожарно-прикладному спорту, представлять для этого спортивные базы и инвентарь, выделять специалистов, обеспечивать участников соревнований спортивной формой и спецодеждой.

4. Редакциям газет «Молодежь Грузии», «Ахалгазрда коммунисти», «Сахалхо ганатлеба», «Норчи ленинели», журнала «Пионери» широко освещать ход Республиканского дозора юных пожарных,

5. Расходы, связанные с проведением дозора произвести за счет средств Госстраха, УПО МВД ГССР и ЦС ДПО Грузии. Смету расходов утвердить.

Секретарь ЦК ЛКСМ Грузии
И. Орджоникидзе
Зам. Министра внутренних дел

Е. Гветадзе

Министр просвещения ГССР
О. Кинкладзе
Председатель добровольного
пожарного общества Грузии
Г. Мгеладзе

ПОЛОЖЕНИЕ

О Республиканском дозоре юных пожарных

Республиканский дозор юных пожарных проводится с целью активизации работы юношеских добровольных пожарных дружин (ЮДПД) и усиления воспитательной работы среди пионеров и школьников.

Основными задачами дозора являются:

- воспитание у детей чувства ответственности за сохранение социалистической собственности от огня;
- сокращение количества пожаров, происходящих от шалости детей с огнем, предотвращение детского травматизма при пожарах;
- создание новых дружин юных пожарных.

1. Участники и условия дозора

В республиканском дозоре юных пожарных участвуют юношеские добровольные пожарные дружины школ, дворцов и домов пионеров, клубов, ЖЭК-ов, домоуправлений, районные (городские) штабы ЮДПД, проводящие агитационно-пропагандистскую работу.

Республиканский дозор юных пожарных проводится с 30 января 1982 года по 30 января 1983 года по восьми маршрутам.

Маршрут № 1 «Школа» — проводится в учебный период года.

Объекты наблюдения: школа и ее территория.

Дозорные на маршруте выявляют нарушения правил пожарной безопасности, сообщают о них администрации школы, в пожарную охрану или совет ДПО, принимают участие в устранении этих нарушений, ведут борьбу с нарушителями правил пожарной безопасности, критикуют их в стенной печати и по школьному радиоузлу, выпускают стенные газеты, «молнии» боевые листки оборудуют уголки ЮДПД правилами пожарной безопасности, проводят викторины, выступления коллективов художественной самодеятельности, кукольные спектакли, выставки произведений самодеятельного изобразительного и декоративно-прикладного искусства, олимпиады, конкурсы рисунков на противопожарную тематику, ведут шефскую работу в младших классах.

Маршрут № 2 — «Мой младший друг» — проводится в течение всего дозора.

Объекты наблюдения: детские сады, игровые площадки, малыши, оставшиеся на время без присмотра взрослых.

Дозорные на маршруте организуют досуг малышей, проводят с ними игры, беседы, викторины, кукольные спектакли, конкурсы рисунков и другие мероприятия на противопожарную тему, разъясняют, как опасно играть с огнем.

Маршрут № 3 — «Микрорайон» — проводится в течение всего дозора.

Объекты наблюдения: дворы, чердаки, подвалы, сараи и лестничные площадки жилых зданий, пожарные водоемы, гидранты и подъездные пути к ним, средства вызова пожарной охраны.

Дозорные на маршруте составляют карту микрорайона, под руководством пожарных специалистов проводят рейды, в ходе которых выявляют нарушения правил пожарной безопасности и добиваются их устранения, пресекают действия ребят, занимающихся разведением костров вблизи строений, балующихся с огнем; выпускают «молнии», боевые листки, фотогазеты; распространяют противопожарные листовки, открытки; организуют выступления агитбригад на противопожарную тему.

Маршрут № 4 — «Елка» — проводится с 1 января 1982 года по 15 января 1982 года и с 15 декабря 1982 года по 15 января 1983 года.

Объекты наблюдения: новогодние елки в школах, клубах, дворцах и домах пионеров, детских садах и других учреждениях, а также жилых домах.

Дозорные на маршруте проверяют выполнение противопожарных правил при устройстве новогодних елок, состояние эвакуационных выходов, наличие первичных средств пожаротушения, исправность телефонов, распространяют противопожарные листовки, открытки, осуществляют дежурства.

Маршрут № 5 — «Зеленый друг» — проводится в наиболее пожароопасные периоды года.

Объекты наблюдения: лес, лесопарковая зона.

Дозорные на маршруте выявляют случаи разведения костров, сообщают о нарушениях в лесничество, ведут разъяснительную работу среди местного населения и отдыхающих, ликвидируют на лесных дорогах завалы, вывешивают специальные таблички и предупредительные знаки, совершают совместно с «зеленым патрулем» рейды, оборудуют костровые площадки в отведенных лесничеством местах, занимаются посадкой деревьев.

Маршрут № 6 — «Урожай» — проводится в период созревания и уборки урожая.

Объекты наблюдения: поля, тока, зерносушилки.

Дозорные на маршруте оборудуют наблюдательные пункты, патрулируют в местах уборки урожая, проверяют наличие искрогасителей, первичных средств пожаротушения на комбайнах и других сельхозмашинах, выставляют посты, на токах и зерносушилках, организуют выступления агитбригад на полевых станциях.

Маршрут № 7 — «Поиск» — проводится в течение всего дозора.

Дозорные на маршруте собирают материалы по истории пожарной охраны и добровольчества, находят в своем городе, селе или районе героев и ветеранов пожарной охраны и ДПО, организуют с ними встречи, оборудуют при школьных музеях уголки боевой славы пожарных, являются инициаторами торжественных мероприятий, связанных с проводами в Советскую Армию активистов ДПО и возвращением их после демобилизации.

Маршрут № 8 — «Тревога» — проводится в течение всего дозора.

Участники маршрута принимают участие в оборудовании при школах или пионерских лагерях малых спортивных комплексов, занимаются в секциях пожарно-прикладного спорта, организуют и проводят учебно-тренировочные занятия, участвуют в соревнованиях по пожарно-прикладному спорту и во Всесоюзной пионерской военно-спортивной игре «Зарница», повышают свое спортивное мастерство, овладевают навыками и приемами вистов ДПО и возвращением их после демобилизации.

II. Подведение итогов и награждение

ЮДПО регулярно ведут дневники дозора; собирают необходимый материал для донесений, составляют отчеты и передают их в районные (городские) штабы дозора один раз в квартал.

Районный (городской) штаб дозора ведет свой дневник работы, подводит итоги работы дружин в районе (городе), составляет донесение и направляет его вместе с дневниками и донесениями лучших дружин в Республиканский штаб.

Областные, городские и районные штабы для определения победителей представляют к 1 февраля 1983 года в Республиканский штаб дозора следующий материал:

— решение районных, городских, областных штабов дозора о присуждении мест 4-м лучшим дружинам юных пожарных (ЮДПО — сельской школы, ЮДПО — городской школы, ЮДПО — дворца или дома пионеров, ЮДПО — клуба или жилищной организации);

— донесения, дневники и другой материал, раскрывающий работу дружин и штабов, занявших призовые места;

— характеристики на пятерых активистов работы с ЮДПД из числа работников пожарной охраны, народного образования, добровольных пожарных обществ, комсомольских, пионерских организаций и руководителей дружин ЮДПД для поощрения по линии Республиканского штаба дозора.

При подверении итогов учитывается непрерывность работы, ее практические результаты, особенности условий, в которых проводится дозор.

СОСТАВ

Республиканского штаба дозора юных пожарных

1. Гиоргадзе Эдуард Григорьевич — начальник Управления пожарной охраны МВД ГССР, начальник штаба
2. Букия Годерзи Климентьевич — зав. Отделом учащейся молодежи ЦК ЛКСМ Грузии, зам. начальника штаба
3. Мгеладзе Георгий Исаакович — председатель Совета добровольного пожарного общества Грузии, зам. начальника штаба
4. Заркуа Энди Андреева — начальник Управления воспитательной работы Министерства просвещения ГССР, зам. начальника штаба
5. Гиоргобиани Георгий Аквсентьевич — начальник Управления промышленности Министерсва местной промышленности ГССР
6. Шелия Бабулия Акакиевна — редактор журнала «Пионери»
7. Хомерики Тамаз Иакинтьевич — редактор детских передач Госкомитета по телевидению и радиовещанию
8. Микаберидзе Эка Александровна — редактор детских передач Госкомитета по телевидению и радиовещанию
9. Лазаришвили Нодар Васильевич — зам. председателя Республиканского Совета пионерской организации
10. Самунджян Рафаел Дроевич — начальник Отдела агитации и пропаганды Управления пожарной охраны МВД ГССР
11. Церцвадзе Иван Николаевич — редактор газеты «Нурчи ленинели»
12. Кутидзе Гизо Чичикович — инспектор Управления воспитательной работы Министерства просвещения ГССР
13. Мхеидзе Отар Ильич — заместитель начальника УПО МВД ГССР, зам. начальника штаба
14. Кавжарадзе Сергей Моисеевич — зам. председателя Президиума ЦС ДПО Грузии
10. Головин Владимир Николаевич — корреспондент Грузинформа

РЕШЕНИЕ

КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

Об учебной программе по русскому языку для грузинских школ и классов с углублённым изучением предмета
4 февраля 1982 года

В соответствии с приказом Министерства просвещения Грузинской ССР № 733 от 23 октября 1980 года Кафедрой методики преподавания русского языка и литературы Центрального института усовершенствования учителей разработана учебная программа по русскому языку для школ и классов с углублённым изучением предмета.

В программе последовательно реализованы принципы практической направленности и коммуникативности обучения, доступности, систематичности, преемственности, опоры на родной язык учащихся, учёта межпредметных связей, сознательности и научности, полно и чётко определены конечные цели обучения различным видам речевой деятельности, требования к языковым знаниям, речевым умениям и навыкам, уделяется большое внимание выработке у старшеклассников желания и умения самостоятельно учиться, указано на роль углублённых занятий русским языком в профессиональной ориентации школьников.

Программа обсуждена, одобрена и рекомендована к утверждению учебно-методическим советом по русскому языку и литературе Министерства просвещения Грузинской ССР (15. 01. 1982) и совещанием методистов институтов усовершенствования учителей республики (15. 12. 1981).

Коллегия решила:

1. Утвердить учебную программу по русскому языку для грузинских школ и классов с углублённым изучением предмета.

2. Управлению учебников (тов. Глonti Н. А.) обеспечить своевременную публикацию и доведение до школ указанной программы.

3. Контроль за исполнением настоящего решения возложить на Управление школ (тов. Суджашвили К. А.)

Председатель коллегии, Министр

О. Д. Кинкладзе

საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის, ზიუროს,
საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის
პრეზიდიუმის ერთობლივი 1982 წლის 4 თებერვლის

დადგენილება

მოსწავლეთა 37-ე რესპუბლიკური სასწავლო-შემოქმედებითი
კონფერენციის ჩატარების შესახებ

საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის ბიურო, საქართველო-
სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და საქართველოს სსრ
მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმი ადგენენ:

1. მიღებულ იქნას ცნობად მოსწავლეთა სასწავლო-შემოქმედებით-
თი რესპუბლიკური კონფერენციის ჩამტარებელი საორგანიზაციო კო-
მიტეტის ინფორმაცია 36-ე სასწავლო-შემოქმედებითი კონფერენციის
შედეგების შესახებ (დანართი № 1).

2. წლების მანძილზე რესპუბლიკური სასწავლო-შემოქმედებითი
კონფერენციების მომზადება-ჩატარებაში აქტიური მონაწილეობის, მას-
ში მოსწავლეთა ფართოდ ჩაბმისა და წარმატებების მოპოვებისათვის
სამკერდე ნიშნით „სახალხო განათლების წარჩინებული“ დაჯილდოვ-
დეს 16 პედაგოგი (დანართი № 2).

3. მიღებულ იქნას ბ. ძნელაძის სახ. პიონერთა და მოსწავლეთა
რესპუბლიკური სასახლის წინადადება და მოსწავლეთა 37-ე რესპუბლი-
კური სასწავლო-შემოქმედებითი კონფერენცია ჩატარდეს 1982 წლის
21-24 აპრილს ქ. თბილისში და მიეძღვნას ვ. ი. ლენინის სახელობის
პიონერული ორგანიზაციის მე-60 წლისთავს.

4. დამტკიცდეს მოსწავლეთა 37-ე რესპუბლიკური სასწავლო-შემო-
ქმედებითი კონფერენციის ჩამტარებელი საორგანიზაციო კომიტეტი
(დანართი № 3).

5. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ, სამ-
ხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში, რესპუბლიკის ქალაქებსა და რაი-
ონებში განათლების ორგანოებისა და კომკავშირის საოლქო, საქალაქო
და რაიონული კომიტეტების ხელმძღვანელობით ჩატარდა ადგილობრი-
ვი სასწავლო-შემოქმედებითი კონფერენციები და გამარჯვებული ნაშ-
რომები წარმოდგენილია რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტში
განსახილველად.

6. დაევალოს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ინსტიტუ-
ტებსა და საქართველოს ალკვ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებულ ასალ-
გაზრდა მეცნიერთა საბჭოს ქმედითი დახმარება გაუწიონ კონფერენ-
ციის ჩამტარებელ რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტსა და ბ. ძნე-
ლაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკურ სასა-
ლეს

საკონფერენციო ნაშრომთა რეცენზირებასა და სექციური სემინარების მზადება-ჩატარებაში.

7. დაწესდეს, რომ კონფერენციაში გამარჯვებულთა სიებს ამტკიცებს კონფერენციის ჩამტარებელი რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ხელმძღვანელობასთან ერთად.

8. დაევალოს გაზეთების „სახალხო განათლების“, „ახალგაზრდა კომუნისტის“, „მოლოდიოჟ გრუზიისა“ და „ნორჩი ლენინელის“ რედაქციებს ფართოდ გააშუქონ მოსწავლეთა 37-ე სასწავლო-შემოქმედებითი კონფერენციის მუშაობა.

9. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგების მთავარმა სამმართველომ (ამხ. კ. ძლიერიშვილი) ბ. ძნელაძის სახ. პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკურ სასახლეს სასწავლო-შემოქმედებითი კონფერენციის საჭიროებისათვის გამოუყოს სათანადო მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებები.

საქართველოს ალკვ ცენტრალური
კომიტეტის მდივანი

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი:

ი. ორჯონიძე

ო. ქინძლაძე

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა
აკადემიის პრეზიდენტი მ. ხარაძე

ი ნ ფ ო რ მ ა ც ი ა

მოსწავლეთა 36-ე რესპუბლიკური სასწავლო-შემოქმედებითი კონფერენციის ჩატარების შესახებ

მოსწავლეთა 36-ე რესპუბლიკური სასწავლო-შემოქმედებითი კონფერენცია, რომელიც საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებასა და საქართველოს კომუნისტური პარტიის შექმნის მე-60 წლისთავს მიეძღვნა, მაღალ იდეურ-პოლიტიკურ და ორგანიზაციულ დონეზე ჩატარდა.

საბჭოთა საქართველოს მიერ სახელოვანი 60 წლის მანძილზე მოპოვებულ წარმატებებს მიეძღვნა კონფერენციის ბევრი მონაწილის მიერ წარმოდგენილი ნაშრომი. რესპუბლიკის სწორედ ამ ღირსსახსოვარმა იუბილემ განაპირობა კონფერენციაზე წარმოდგენილ ნაშრომთა თემატიკის ხასიათი, რომელთა უმრავლესობაში ასახვა პპოვა საქართველოში მძლავრი ინდუსტრიული ბაზის შექმნისა და საკოლმეურნეო ცხოვრების დამკვიდრების ყველა ეტაპმა.

კონფერენციის ფიზიკის, ქიმიის, გეოგრაფიისა და მხარეთმცოდნეობის სექციებზე შემოსულ ნაშრომებში ნათლად აისახა იუბილარო რესპუბლიკის წარმატებები მრეწველობის ახალი დარგების — ქიმიური, მეტალურგიული და საავტომობილო მრეწველობის შექმნისა და განვითარების საქმეში.

დაკვირვების, საჭირო პირველწყაროების მიკვლევისა და გამოყენების უნარი გამოავლინეს ქალაქების: რუსთავის, ქუთაისის, ტყიბულის, ზუგდიდის, ბათუმის, გორისა და ფოთის სკოლების მოსწავლეებმა.

მოწონება დაიმსახურა ყვარლის, გურჯაანის, მაიაკოვსკის, მანარაძის, ცხაკაიას, მესტიის, ლანჩხუთის, ბორჯომის, ასპინძის, ვანის, თერჯოლის, ზესტაფონისა და თელავის რაიონებიდან წარმოდგენილმა იმ ნაშრომებმა, რომლებშიც ხაზგასმით აღინიშნა განახლებული საბჭოთა სოფლის სახე.

ყურადღებას იქცევს წითელწყაროს, ზუგდიდის, თელავის (სოფ. რუისპირი), ცხინვალის, ქობულეთის, საჩხერის რაიონების ფოლკლორისტთა მიერ ჩატარებული ფართო შემკრებლობითი მუშაობა, რომლებმაც ბევრ საინტერესო და დღემდე უცნობ მასალას მიაკვლიეს.

მხარეთმცოდნეობის, კომკავშირული და პიონერული ორგანიზაციების, ინტერნაციონალური მეგობრობის სექციებზე წარმოდგენილი მრავალი ნაშრომი საქართველოს კომუნისტური პარტიის გმირული წარსულის ამსახველ ეტაპებს მიეძღვნა. ქუთაისის, საგარეჯოს, ტყიბულის, რაიონების მოსწავლეების ნაშრომებში ვადმოცემულია ადგილობრივი პირველადი პარტიული ორგანიზაციების შექმნისა და ჩამოყალიბების ისტორია, მოთხრობილია თანასოფლელ კომუნისტთა ღვაწლზე — რაი-

ონებისა თუ სოფლების სახის გარდაქმნაში, პირველი ხუთწლეულების გეგმების შესრულებაში, მათ მონაწილეობაზე და გმირობაზე დაიწყო სა-
მამულო ომის ფრონტებზე.

ბევრი ნორჩი ავტორის მიერ საინტერესოდ იქნა შესწავლილი ვე-
ტერანი პიონერებისა და კომკავშირლების ცხოვრება და მოღვაწეობა.

შემოქმედებითი ხასიათისა იყო და კვლევის ელემენტებს შეიცავ-
და მათემატიკის, ფიზიკის, ქართული ლიტერატურის, ქიმიისა და ბიო-
ლოგიის სექციებზე შემოსული ნაშრომები. აქ თავი გამოიჩინეს და მალა-
ლი შეფასება დაიმსახურეს თბილისის მე-12, მე-13, 23-ე, 24-ე, 51-ე,
52-ე, 55-ე, 61-ე, 68-ე, 128-ე, 139-ე, 142-ე, 143-ე, 166-ე, მაია-
კოვსკის რაიონის სოფელ ფერსათის მე-2, მახარაძის მე-2, მე-5 და
სოფელ ნატანების, სიღნაღის რაიონის სოფელ საქობოს, გურჯაანის
რაიონის სოფელ გურჯაანის, ქუთაისის მე-2, ტყიბულის 1-ლი, გორის
მე-12, ზუგდიდის მე-13, რუსთავის მე-10, აბასთუმნის ზოგადსაგან-
მანათლებლო საშუალო სკოლების მოსწავლეებმა.

საგრძობლად განმტკიცდა კავშირი საშუალო სკოლებსა და უმაღ-
ლეს სასწავლებლებს შორის. კონფერენციის ბევრმა მონაწილემ თავისი
ნაშრომი სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებში, საცდელ სადგურებში,
სამეცნიერო ლაბორატორიებში დაამუშავა.

მოსწავლეთა 36-ე რესპუბლიკური სასწავლო-შემოქმედებითი
კონფერენციის დასკვნითი სხდომები ჩატარდა ქ. თბილისში 1981 წლის
21-24 აპრილს. სხდომები მიმდინარეობდა ბ. ძნელაძის სახელობის
პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის კაბინეტ-ლაბორა-
ტორიებში, სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და პოლიტექნიკური ინსტი-
ტუტის აუდიტორიებში, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სხდო-
მათა დარბაზში, საქართველოს კომკავშირის ისტორიის მუზეუმში, ამი-
ერკავკასიის მეომართა ვაბრძოლო დიდების მუზეუმში, მცხეთის არ-
ქეოლოგიური გათხრების ბაზაზე, აბასთუმნის ასტროფიზიკური ობ-
სერვატორიის ქალაქის ლაბორატორიაში, საქართველოს სსრ იუსტი-
ციის სამინისტროსა და ს. ჯანაშიას სახელობის სახელმწიფო მუზეუ-
მის სხდომათა დარბაზებში.

24 სექციის 34 სხდომაზე საინტერესო და შინაარსიანი მოხსე-
ნება წაიკითხა 581 ნორჩმა ავტორმა. აქედან 231 მოხსენების ავტო-
რი რესპუბლიკის სხვადასხვა რაიონებიდან იყო ჩამოსული.

ამასთან ერთად უნდა აღინიშნოს, რომ რესპუბლიკურ კონფერენ-
ციაში მონაწილეობა არ მიუღიათ ახალქალაქის, ბოგდანოვიკისა და წალ-
კის რაიონებს. მოსწავლეთა უმნიშვნელო ნაწილი ჩააბეს კონფერენ-
ციის საქმიანობაში აბაშის, ხობის, წულუკიძის, წყალტუბოს, ლაგო-
დების, ყაზბეგის, სამტრედიის, ონის, ქარელის, ყვარლის, ხაშურის,
დმანისისა და ბოლნისის რაიონებმა. ყოველივე ეს ნათლად მეტყვე-
ლებს აღნიშნულ რაიონებში შექმნილი ადგილობრივი საორგანიზა-
ციო კომიტეტების სუსტ და უხერხემლო მუშაობაზე.

მოსწავლეთა 36-ე რესპუბლიკურ სასწავლო-შემოქმედებით
კონფერენციაზე საუკეთესო ნაშრომების წარმოდგენისათვის სსრკ-ის
ლოს სსრ განათლების სამინისტროს პირველი ხარისხის დიპლომით
დაჯილდოვდა 388 მოსწავლე, მეორე ხარისხის დიპლომით — 50)
მოსწავლე. საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის სიგელი ვ -
დაეცა 41 ნაშრომის ავტორს, ხოლო საქართველოს სსრ მეცნიერებათა
აკადემიის პრეზიდიუმის სიგელი 14 მოსწავლეს.

აღმზრდებლობითი მუშაობის სამმართველო

სამკერდე ნიშნით „სახალხო განათლების წარჩინებულ
დაჯილდოებულ პედაგოგთა სია:

1. ქურხული გიორგი ვასილის ძე — ბ. ძნელაძის სახ. პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ასტრონომიის კაბინეტის ყოფილი გამგე, აბასთუმნის ასტროფიზიკური ობსერვატორიის ასპირანტი
2. ბერძენიშვილი ცისანა გიორგის ასული — თბილისის 47-ე საშუალო სკოლის ქიმიის მასწავლებელი
3. ჯაფარიძე თინა იოსების ასული — რუსთავის მე-2 საშუალო სკოლის ქიმიის მასწავლებელი
4. იობიძე ნათელა ვარლამის ასული — რუსთავის მე-10 საშუალო სკოლის მათემატიკის მასწავლებელი
5. გულსტი ალექსანდრე ბენიამინის ძე — თბილისის ორჯონიკიძის რაიონის პიონერთა სახლის რადიოს წრის ხელმძღვანელი
6. ცინცაძე ნანული შოთას ასული — ბ. ძნელაძის სახ. პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის მათემატიკის წრის პედაგოგი
7. კალაძე ლია სერგოს ასული — თბილისის 75-ე საშუალო სკოლის ინგლისური ენის მასწავლებელი, კიროვის რაიონის მეთოდკაბინეტის გამგე
8. სარქისოვა ედიდა სტეფანეს ასული — თბილისის მე-11 საშუალო სკოლის ინგლისური ენის მასწავლებელი
9. სარია ზეინაბ შოთას ასული — ზუგდიდის მე-2 საშუალო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი
10. ხატიაშვილი ცილა ბეგლარის ასული — თბილისის 1-ლი საშუალო სკოლის გეოგრაფიის მასწავლებელი
11. ვოლეთიანი როზა კონსტანტინეს ასული — ვარკეთილის საშუალო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი
12. ერგეშიძე ნელი ალექსანდრეს ასული — ყვარლის რაიონის ახალსოფლის 1-ლი საშუალო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი
13. შიუკაშვილი ჟუჟუნა დავითის ასული — თბილისის 23-ე საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
14. ვარლამიშვილი თამარ ვარლამის ასული — თბილისის 1-ლი ექსპერიმენტული საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
15. ყალაბეგაშვილი შალვა ნიკოლოზის ძე — გურჯაანის პიონერთა და მოსწავლეთა სარაიონო სახლის ნორჩ მევენახეთა წრის ხელმძღვანელი
16. სარიშვილი ანა არკადის ასული — თეთრიწყაროს რაიონის სოფელ კოდის საშუალო სკოლის მხარეთმცოდნეობის წრის ხელმძღვანელი

**მოსწავლეთა 37-ე რესპუბლიკური სასწავლო-შემოქმედებითი
 კონფერენციის ჩამტარებელი საორგანიზაციო კომიტეტი**

1. ხარაძე ე. კ. — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრე-
ზიდენტი (თავმჯდომარე)
2. კობახიძე მ. კ. — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მო-
ადგილე (თავმჯდომარის მოადგილე)
3. ხაჩიძე მ. — საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მდივა-
ნი (თავმჯდომარის მოადგილე)
4. ჟღენტი თ. გ. — ბ. ძნელაძის სახ. პიონერთა და მოსწავლეთა რეს-
პუბლიკური სასახლის დირექტორი (თავმჯდომარის მოადგილე)
5. კოლონია თ. ი. — აფხაზეთის ასსრ განათლების მინისტრი
6. წულუკიძე ვ. მ. — აჭარის ასსრ განათლების მინისტრი
7. ფუხაევა ფ. პ. — სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის განათლე-
ბის განყოფილების გამგე
8. ბუკია გ. რ. — საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მოს-
წავლე ახალგაზრდობისა და პიონერთა შორის მუშაობის განყო-
ფილების გამგე
9. სუჯაშვილი კ. ა. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
სკოლების სამმართველოს უფროსი
10. ზარქუა ე. ა. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღ-
მზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს უფროსი
11. მელაძე ჰ. ზ. — საქართველოს ალკკ ცენტრალურ კომიტეტთან არ-
სებული ახალგაზრდა მეცნიერთა საბჭოს თავმჯდომარე, მათემატი-
კურ მეცნიერებათა კანდიდატი
12. ჩიქვანია ლ. თ. — ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართვე-
ლოს უფროსი
13. დანიელაშვილი ლ. ი. — ბ. ძნელაძის სახ. პიონერთა და მოსწავ-
ლეთა რესპუბლიკური სასახლის დირექტორის მოადგილე მეთო-
დურ დარგში
14. გოდერძიშვილი ნ. ი. — ბ. ძნელაძის სახ. პიონერთა და მოსწავლე-
თა რესპუბლიკური სასახლის დირექტორის მოადგილე პოლიტმა-
სობრივი მუშაობის დარგში
15. გვაზავა კ. მ. — ბ. ძნელაძის სახ. პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბ-
ლიკური სასახლის პუბლიკარულ მეცნიერებათა განყოფილების გამგე
16. ანთაძე ც. ა. — ბ. ძნელაძის სახ. პიონერთა და მოსწავლეთა რეს-
პუბლიკური სასახლის თანამშრომელი, მოსწავლეთა რესპუბლი-
კური სასწავლო-შემოქმედებითი კონფერენციის მეთოდისტ-ორ-
განიზატორი
17. თუთბერიძე ჰ. მ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკო-
ლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოს უფროსი

ამბროლაურის რაიონის მე-2 საშუალო სკოლის სასკოლო ინტერნატის მუშაობის შეესახებ

კოლეგია აღნიშნავს, რომ ამბროლაურის რაიონის მე-2 საშუალო სკოლის პედაგოგიურმა კოლექტივმა (დირექტორი შ. ჯინჭარაძე) რაიონის პარტიული და საბჭოთა ორგანოებისა და შეფი სამეურნეო ორგანიზაციების დახმარებით მნიშვნელოვანი წარმატებები მოიპოვა სკოლისა და მისი სასკოლო ინტერნატის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებისა და სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის სრულყოფის საქმეში.

სასკოლო ინტერნატი მოთავსებულია ტიპურ შენობაში, სადაც ყველა პირობაა შექმნილი მოსწავლეთა სწავლების, ცხოვრებისა და კულტურული მომსახურებისათვის. ინტერნატის ფართობი სრულყოფილად პასუხობს დადგენილ სანიტარულ-ჰიგიენურ მოთხოვნებს. მას გააჩნია საჭირო აღჭურვილობა და სამეურნეო ინვენტარი. სასკოლო ინტერნატში დებულების შესაბამისად ჩარიცხული არიან ის აღსაზრდელები, რომლებიც სკოლიდან 3 და მეტი კილომეტრის დაშორებით ცხოვრობენ.

მთლიანად ათვისებულია სასკოლო ინტერნატის შესაბამისად 1981 წელს გამოყოფილი თანხები. სასკოლო ინტერნატი დადგენილი ნორმების მიხედვით უზრუნველყოფილია რბილი და მაგარი ინვენტარით, რომელიც სათანადოდაა მარკირებული, რაც საშუალებას იძლევა დადგინდეს ინვენტარის ხმარებაში მიღებისა და ჩამოწერის ვადები.

ინტერნატში სათანადო პასუხისმგებლობით ეკიდებიან სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმების დაცვას. დამაკმაყოფილებელია თეთრეულის რეცხვის ხარისხი და მისი აღსაზრდელებზე გაცემის ვადები.

კარგად არის ორგანიზებული მოსწავლეთა საზოგადოებრივი კვება. შემოწმების დღისათვის საწყობში სახეზე იყო 22 დასახელების პროდუქტი, მათ შორის: ხორცი, რძე, კარაქი და სხვა. ნორმის შესაბამისად ხდება კვების თანხების ათვისება (91 კაბ. დღეში).

ნაყოფიერ მუშაობას ეწევიან სასკოლო ინტერნატის აღსაზრდელები პარტიის 26-ე ყრილობის გადაწყვეტილებებიდან გამომდინარე სასურსათო პროგრამის განხორციელებისათვის საკუთარი წვლილის შესატანად. სასწავლო-საცდელ ნაკვეთზე მოსწავლეებს მოყავთ ბოსტნეული და ბაღჩეული, მიღებული მოსავალი ხმარდება ინტერნატის აღსაზრდელთა კვებას. ზრდიან ღორებს და აბარებენ სახელმწიფოს.

აღსანიშნავია, რომ რაიონში, საერთოდ, სასკოლო ინტერნატებში მცხოვრებ მოსწავლეთა 95% ვათავისუფლებულია კვების ხარჯებისაგან, ხოლო მე-2 საშუალო სკოლაში ყველა აღსაზრდელი უფასო კვე-

ბით სარგებლობს, რასაც ხმარდება სახალხო დეპუტატთა საკრებულომ დაწვევებით გამოყოფილი თანხები ჭარბი შემოსავლებიდან.

სკოლას სათანადო დახმარებას უწევს შეფი ორგანიზაცია — ამბროლაურის მეათე საგზაო საამშენებლო სამმართველო (უფროსი ამბ. მ. ქვეანაშვილი), რომელმაც გარდა სხვა მატერიალური დახმარებისა, ეზოს კეთილმოწყობის მიზნით დააგო შავი საფარი 400 კვ. მეტრ ფართობზე.

სკოლა მუშაობს სტაბილური დღის რეჟიმით. სათანადო ყურადღება ექცევა პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე მიღებული დადგენილებების დროულად შესრულების საქმეს. წინა პლანზეა წამოწეული აღმზრდელობითი მუშაობა, რასაც ხელს უწყობს აღმზრდელის, კლასის ხელმძღვანელისა და მასწავლებლების ერთობლივი საქმიანობა, დაწვეწილი გვემიანობა, რომელიც მთლიანად შეესაბამება სასკოლო ინტერნატების დებულების მოთხოვნებს.

აღნიშვნის ღირსია ამ მიმართებით გამოცდილი აღმზრდელების ა. ზალკალიანის და მ. ჯაფარიძის ნაყოფიერი მუშაობა.

კარგად არის ორგანიზებული აღსაზრდელთა მორიგეობა და თვითმომსახურება. დამაკმაყოფილებელია მოსწავლეთა აღზრდილობის დონე.

სასკოლო ინტერნატის აღსაზრდელები მაქსიმალურად სარგებლობენ სკოლაში არსებული სასწავლო-ტექნიკური საშუალებებითა და თვალსაჩინოებით, რითაც ძალზე მდიდარია სკოლა. სკოლას ემსახურება ლინგუაფონის 5 კაბინეტი. მოსწავლეთა სწავლა-აღზრდის სამსახურშია ჩაყენებული სპორტული კომპლექსი, ყოველმხრივ სრულყოფილი სახელოსნო, პიონერთა ოთახი და ბიბლიოთეკა.

გონივრულად არის გამოყენებული აღსაზრდელთა თავისუფალი დრო. მათ ამ პერიოდში შეუძლიათ მოუსმინონ ტელეგადაცემებს, რადიოს, ჩაატარონ ორგანიზებული თამაშობანი და შეჯიბრებანი სპორტის სხვადასხვა სახეობაში (ჭადრაკი, შაში, ფეხბურთი, კალათბურთი, ფრენბურთი და სხვ.).

სანიმუშოდ არის დაყენებული აღსაზრდელთა სამედიცინო მომსახურება, რეგულარულად, წელიწადში ერთხელ ეწყობა ღრმა სამედიცინო შემოწმება, სკოლა უზრუნველყოფილია პირველადი სამედიცინო დახმარების საშუალებებით.

ამბროლაურის მე-2 საშუალო სკოლა შრომის ეფექტიანობისა და მუშაობის ხარისხის ამაღლებისათვის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ორგანოებსა და დაწესებულებებს შორის გაშლილ 1981 წლის სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებისათვის დაჯილდოვდა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშითა და ფულადი პრემიით.

კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. მოწონებულ იქნას ამბროლაურის მე-2 საშუალო სკოლის სას-

კოლო ინტერნატის პედაგოგიური კოლექტივის საქმიანობა აღსანიშნავია დელთა საყოფაცხოვრებო პირობების სრულყოფისა და სწავლების გაუმჯობესების საქმეში. აღნიშნულთან დაკავშირებით სასკოლო ინტერნატის მუშაკები დაჯილდოვდნენ საქართველოს სსრ სახალხო განათლების წარჩინებულის სამკერდე ნიშნებითა და განათლების სამინისტროს სიგელებით (თან ერთვის).

2. გადაწყვეტილება „ამბროლაურის რაიონის მე-2 საშუალო სკოლის სასკოლო ინტერნატის მუშაობის შესახებ“ დაეგზავნოს სახელმძღვანელოდ აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებს, რომლებმაც აღნიშნული გადაწყვეტილება დაიყვანონ თითოეული სკოლის პედაგოგიურ კოლექტივამდე.

3. გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქციამ (ამხ. ნ. შველიძე) გააშუქოს ამბროლაურის რაიონის მე-2 საშუალო სკოლის სასკოლო ინტერნატის მუშაობის გამოცდილება. გადაწყვეტილება გამოქვეყნდეს განათლების სამინისტროს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებულში.

4. სკოლების სამმართველომ (ამხ. კ. სუჯაშვილი) სათანადო კონტროლი დააწესოს ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე.

კოლეგიის თავმჯდომარე,

მინისტრი **ო. ქინძლაძე**

**ამბროლაურის მე-2 საშუალო სკოლის სასკოლო ინტერნატის
მუშაობაში მიღწეული წარმატებებისათვის „საქართველოს
სსრ სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით
დასაჯილდოებელ მუშაკთა ს ი ა:**

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საპატიო სიგელით:

1. ჯინჭარაძე შაველი პავლეს ძე — ამბროლაურის მე-2 საშუალო სკო-
ლის დირექტორი
2. ჯაფარიძე მალინა ზაალის ასული — ამბროლაურის მე-2 საშუალო
სკოლის სასკოლო ინტერნატის აღმზრდელი
3. ბენდიანიშვილი მანანა ალიოშას ასული — ამბროლაურის მე-2 სა-
შუალო სკოლის სასკოლო ინტერნატის ძიძა
4. რეხვიაშვილი ლამარა პახოს ასული — ამბროლაურის მე-2 საშუა-
ლო სკოლის სასკოლო ინტერნატის ძიძა
5. ალავიძე ნუნუ ამბროსის ასული — ამბროლაურის მე-2 საშუალო
სკოლის სასკოლო ინტერნატის მზარეული
6. გიორგობიანი ეთერ შამჯერის ასული — ამბროლაურის მე-2 სა-
შუალო სკოლის სასკოლო ინტერნატის დამლაგებელი

**„საქართველოს სსრ სახალხო განათლების წარჩინებულის“
სამკერდე ნიშნით**

1. ზალკალიანი ალექსანდრე პორფილეს ძე — ამბროლაურის მე-2 სა-
შუალო სკოლის სასკოლო ინტერნატის აღმზრდელი

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეჯისა
და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო
დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის
საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის
1982 წლის 4 თებერვლის**

ბ ა ლ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

მე-11 ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით და გადაჭარბებით შესრულებისათვის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებში სოციალისტური შეჯიბრების გაშლის შესახებ

სკკპ 26-ე ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის 26-ე ყრილობის გადაწყვეტილებათა და სახალხო განათლების შესახებ პარტიისა და მთავრობის დადგენილებების განუხრელად შესრულებისათვის სახალხო განათლების ორგანოების, განათლების სისტემის დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების პედაგოგიური კოლექტივების, ფართო საზოგადოებრიობის დარაზმვისა და სოციალისტური შეჯიბრების ეფექტურობის ამაღლების მიზნით, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეჯიამ და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმმა გა და წ ყ ვ ი ტ ე ს:

1. გამოცხადდეს რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საღამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი სკოლების, სასწავლო-საწარმოო კომბინატების, სკოლამდელი აღზრდის და სკოლისგარეშე დაწესებულებების, მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების პედაგოგიური კოლექტივების, სახალხო განათლების რაიონული და საქალაქო განყოფილებების რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრება მე-11 ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით და გადაჭარბებით შესრულებისათვის.

2. დამტკიცდეს მე-11 ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით და გადაჭარბებით შესრულებისათვის სახალხო განათლების განყოფილებათა, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საღამოს (ცვლიანი) სკოლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების, სასწავლო-საწარმოო კომბინატებისა და მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების კოლექტივების რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების პირობები (დანართი № 1).

3. ცნობად იქნას მიღებული, რომ მე-11 ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით და გადაჭარბებით შესრულებისათვის ყოველწლიურად ორი სასოფლო რაიონის და ერთი ქალაქის (რომელსაც არა აქვს რაიონული დაყოფა) სახალხო განათლების განყოფილება ჯილდოვდება სსრ კავ-

შირის განათლების სამინისტროსა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშით და პირველი ფულადი პრემიით, ხოლო რესპუბლიკის ერთი ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლა — საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს პროფსაბჭოსა და საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშით.

4. რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულთათვის დაწესდეს:

4. 1. სახალხო განათლების რაიონული და საქალაქო განყოფილებების დასაჯილდოებლად — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის 10 გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომითა და პირველი ფულადი პრემიით (მუშაკთა პრემირებისათვის). აქედან: ქ. თბილისის რაიონებისათვის — 1, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებისათვის — თითო გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომითა და პირველი ფულადი პრემიით;

4. 2. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დასაჯილდოებლად — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის 3 გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომითა და პირველი ფულადი პრემიით და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის 87 დიპლომი; პირველი ფულადი პრემიით (რაიონებიდან და ქალაქებიდან თითო სკოლა — აფხაზეთისა და აჭარის და სამხრეთ ოსეთის აო რაიონებისა და ქალაქების სკოლების ჩათვლით)

4. 3. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოს ხაზით:

— ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლა-ინტერნატების დასაჯილდოებლად — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ერთი გარდამავალი წითელი დროშა დიპლომით და პირველი ფულადი პრემიით და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ერთი დიპლომი პირველი ფულადი პრემიით;

— საბავშვო სახლების დასაჯილდოებლად — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ერთი გარდამავალი წითელი დროშა დიპლომით და პირველი ფულადი პრემიით;

— სპესკოლა-ინტერნატებისათვის — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის

5. დაწესდეს, რომ სოციალისტურ შეჯიბრებაში ზედიზედ 3-ჯერ გამარჯვებულ კოლექტივს მუდმივ კუთვნილებაში რჩება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშა.

6. რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულთა დასაჯილდოებლად ფულადი პრემიის ოდენობა განისაზღვრება ამ დადგენილების № 3 დანართის მიხედვით.

რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულ კოლექტივებს ფულადი პრემია ეძლევათ იმ სახსრების ანგარიშში, რომელიც გათვალისწინებულია სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს და საკავშირო პროფსაბჭოს 1981 წლის 24 ივნისის № 580 დადგენილებაში „მე-11 ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით და გადაჭარბებით შესრულებისათვის სრულიად საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების შეჯამების წესის შესახებ“ იმ ოდენობით, რაც განსაზღვრულია სსრ კავშირის შრომისა და სოციალური საკითხების შემსწავლელი სახელმწიფო კომიტეტისა და საკავშირო პროფსაბჭოს პრეზიდიუმის 1978 წლის 9 მარტის დადგენილებით № 70/პ-4-20 (დანართი № 4).

7. დამტკიცდეს მე-11 ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით და გადაჭარბებით შესრულებისათვის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების სოციალისტური შეჯიბრების ხელმძღვანელობის რესპუბლიკური კომისია (დანართი № 5).

8. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებებმა, პროფკავშირის საოლქო, საქალქო და რაიონულმა კომიტეტებმა:

8. 1. სოციალისტური შეჯიბრების ხელმძღვანელობისათვის შექმნან რესპუბლიკური, საოლქო, საქალქო და რაიონული კომისიები და ყოველმხრივი პრაქტიკული დახმარება აღმოუჩინონ მათ მუშაობაში.

8. 2. უზრუნველყონ სოციალისტური შეჯიბრების ორგანიზაციის შემდგომი გაუმჯობესება, წარმართონ ის სახალხო განათლების დარგში სკკპ 26-ე და საქართველოს კომპარტიის 26-ე ყრილობების გადაწყვეტილებათა რეალიზაციისა და იმ ამოცანების შესრულებისათვის, რომლებიც გამომდინარეობენ სკოლის შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილებებიდან.

8. 3. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების კოლექტივებმა მთავარი ყურადღება გაამახვილონ განათლების ყველა რგოლის მუშაობის ეფექტიანობის, ხარისხის შემდგომი ამაღლებისა და მაღალი შედეგების მიღწევის მიზნით სახალხო განათლების განვითარების ძირეული საკითხების გადაწყვეტაზე, არსებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრაზე.

8. 4. სისტემატურად გააანალიზონ და კონტროლი გაუწიონ სო-

ცილისტური შეჯიბრების მიმდინარეობას, რეგულარული დახმარება აღმოუჩინონ ჩამორჩენილ კოლექტივებს. წამოსწიონ ისინი მოწინავეთა დონემდე, განსაზღვრონ და გაავრცელონ შეჯიბრების ორგანიზაციის მოწინავე გამოცდილება. მიაღწიონ სახალხო განათლების ყველა რგოლში აღებულ ვალდებულებათა განუხრელ შესრულებას, რისთვისაც ამ საქმეში აქტიურად ჩააბან სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, სკოლამდელი აღზრდისა და სკოლისგარეშე დაწესებულებების პედაგოგიური კოლექტივები, შეფი ორგანიზაციები, კოლმეურნეობები, საბჭოთა მეურნეობები, პარტიული, პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანიზაციები, მთელი საზოგადოებრიობა.

8. 5. გააცნონ ყველა სკოლის, სკოლა-ინტერნატის, სკოლამდელი აღზრდის, საბავშვო დაწესებულების, საწარმოებისა და დაწესებულებების, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების კოლექტივებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების პირობები. თითოეული რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილებამ (სამმართველომ), მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტმა, სკოლამ, სკოლა-ინტერნატმა, სკოლამდელმა და სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებამ, შეფი ორგანიზაციების მონაწილეობით ყოველწლიურად აიღონ ახალი სოციალისტური ვალდებულებანი და დაამტკიცონ ისინი სახალხო განათლების მუშაკთა აქტივებზე, კოლექტივების საერთო კრებებზე.

8. 6. სოციალისტური შეჯიბრებით ნაკისრი (საქალაქო და რაიონული) ვალდებულებები, სოცშეჯიბრში გამოწვეული რაიონის (ქალაქის) ჩვენებით წარმოუდგინონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკურ კომიტეტს ყოველი წლის 15 მარტამდე.

8. 7. სოციალისტური შეჯიბრების მიმდინარეობის საკითხები პერიოდულად განიხილონ კოლექტივების, სახალხო განათლების საბჭოებისა და პროფკავშირის საოლქო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტების ერთობლივ სხომებზე;

8. 8. 15 ოქტომბრამდე დააჯამონ ადგილებზე: რესპუბლიკებში, აოლქში, ქ. თბილისში, რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქებსა და რაიონებში გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების შედეგები, ხოლო საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკურ კომიტეტს მასალები შედეგების შესახებ წარმოუდგინონ არაუგვიანეს 1-ლი ნოემბრისა.

8. 9. დაწესდეს, რომ რაიონებიდან და ქალაქებიდან წარმოდგენილი მასალების მიხედვით, სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებების, საღამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი სკოლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების, სასწავლო-საწარმოო კომბინატების და მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების დასაჯილ-

დოებლად საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს შესაბამისმა სამმართველო-განყოფილებებმა და მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურმა ინსტიტუტმა სოციალისტური შეჯიბრების რესპუბლიკურ კომისიას წარუდგინონ საჭირო მასალები არაუგვიანეს 1 ნოემბრისა.

9. სოციალისტური შეჯიბრების ხელმძღვანელობის რესპუბლიკურმა კომისიამ:

ა) სოციალისტური შეჯიბრების პირობების შესაბამისად დაუგზავნოს რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებებს ცნობების ფორმა სოციალისტური შეჯიბრების შესახებ, შეიმუშაოს სკოლებისათვის სკოლა-ინტერნატებისათვის, საღამოს სკოლებისა, სკოლამდელი აღზრდის, სკოლისგარეშე დაწესებულებების და სასწავლო-საწარმოო კომბინატების ანალოგიური ცნობების ფორმა და უზრუნველყოს მათი ადგილებზე დაგზავნა ყოველი წლის 1-ლი ივნისამდე;

ბ) სისტემატური კონტროლი და ხელმძღვანელობა გაუწიოს ადგილზე ვალდებულებათა შესრულების მიმდინარეობას, პერიოდულად მოისმინოს ინფორმაციები ადგილებიდან და საჭიროების შემთხვევაში საკითხი შეიტანოს კოლეგიასა და პრეზიდიუმზე განსახილველად;

გ) ყოველი წლის 20 ნოემბრამდე დააჯამოს სოციალისტური შეჯიბრების შედეგები და განსახილველად წარუდგინოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმს.

10. გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქციამ (ამხ. ნ. შველიძე) გამოაქვეყნოს ეს გადაწყვეტილება და შემდგომში პერიოდულად გააშუქოს რესპუბლიკის სახალხო განათლების სისტემაში გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების მიმდინარეობა.

11. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს (ამხ. კ. სუჯაშვილი) და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის საწარმოო მუშაობისა და ხელფასის განყოფილებას (ამხ. ა. ჟორჟოლაძე).

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი

ო. ქინძლაძე

განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე
დ. იოსელიანი

**მე-11 ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით და
გადაჭარბებით შესრულებისათვის საქართველოს სსრ
განათლების სამინისტროს სისტემის ორგანიზაციებსა
და დაწესებულებებს შორის გაშლილი სოციალისტური
შეჯიბრების პირობები**

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის 26-ე ყრილობამ გან-
საზღვრა რა სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარე-
ბის ძირითადი მიმართულებები 1981—1985 წლებისა და 1990 წლა-
მდე პერიოდისათვის, აღნიშნა, რომ მეთერთმეტე ხუთწლედის ამო-
ცანა უზრუნველყოს საბჭოთა ადამიანების კეთილდღეობის შემდგომი
ზრდა მთელი საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის შემდგომი
ამაღლების, საბჭოთა ადამიანების სოციალისტური და შრომითი აქტი-
ვობის ზრდის საფუძველზე.

გხელმძღვანელობთ რა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავ-
შირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოსა და ალკპ ცენტრა-
ლური კომიტეტის დადგენილებით „მე-11 ხუთწლედის დავალებათა
წარმატებით და გადაჭარბებით შესრულებისათვის საკავშირო სოცია-
ლისტური შეჯიბრების შესახებ“, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დად-
გენილებით „იდეოლოგიური, პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის
შემდგომი გაუმჯობესების შესახებ“, სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა
და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილებით „დაგეგმვის გა-
უმჯობესებისა და წარმოების ეფექტიანობისა და მუშაობის ხარისხის
ამაღლებაზე სამეურნეო მექანიზმის ზემოქმედების გაძლიერების შე-
სახებ“, სახალხო განათლების შესახებ პარტიისა და მთავრობის დად-
გენილებებით, საჭიროა ამაღლდეს სოციალისტური შეჯიბრების ორგა-
ნიზაციის ღონე, განვითარდეს იგი სამეურნეო მექანიზმის სრულყო-
ფის ღონისძიებებთან დაკავშირებით, ვასწრებდეთ შეჯიბრების დიალ-
ტრადიციებს, ვქმნიდეთ თითოეულ შრომით კოლექტივში ნამდვილი
შემოქმედებითი ძიების ვითარებას, შრომით შეჯიბრებასა და ამხანა-
გურ ურთიერთდახმარებას, დაკისრებული საქმისადმი მაღალ პასუხის-
მგებლობას, ნაკლოვანებებისადმი, შრომის დისციპლინის დარღვევისა-
დმი შერიგებლობის ატმოსფეროს, უფრო მაღალ ხარისხობრივ ღონე-
მდე აგყვავდეს იდეოლოგიური მუშაობა კომუნისტური მშენებლობის
ახალი ამოცანების შესაბამისად.

რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ სა-
ხალხო განათლების რაიონული და საქალაქო განყოფილებები, მათში
შემაჯავლი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების,
სადამოს სკოლების, სასწავლო-საწარმოო კომბინატების, სკოლამდე-
ლი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების კოლექტივები.

სოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მიზანია მასწავლებელთა აღმზრდელთა, საწარმოო სწავლების ოსტატთა, სახალხო განათლების ყველა მუშაკთა შემოქმედებითი აქტივობის განვითარება, რომელიც მიმართულია სკკპ 26-ე ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის 26-ე ყრილობის მიერ დასახული ამოცანების სარეალიზაციოდ, სკოლაში შრომითი და ზნეობრივი აღზრდის, სწავლების ხარისხის ამაღლებისა და მისი ცხოვრებასთან კავშირის განმტკიცების, საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომისათვის მომზადების გაუმჯობესების, შრომის, ყოფაცხოვრების და მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლებისადმი ყურადღების გაძლიერებისაკენ.

1. სოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მანკენებლები რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლების განყოფილებებისათვის

რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულად ჩაითვლებიან კოლექტივები, რომლებმაც შეასრულეს ეკონომიკური და სოციალური განვითარების გეგმები, აღებული სოციალისტური ვალდებულებები, მიაღწიეს მაღალ შედეგებს სასწავლო, სასწავლო-მეთოდურ, სოციალურ საქმიანობასა და აღმზრდელობით მუშაობაში შემდეგი მანკენებლების მიხედვით:

— საყოველთაო სავალდებულო საშუალო განათლების განხორციელება;

— შრომითი სწავლებისა და აღზრდის ორგანიზაცია, შრომისათვის მოსწავლეთა მომზადება, მატერიალური წარმოებისა და მომსახურების სფეროში სკოლის კურსდამთავრებულთა ჩაბმა;

— მოსწავლეთა საზოგადოებრივი აღზრდის დაწესებულებათა (სასკოლო ინტერნატების, განანგარდობილი დღის ჯგუფებისა და სკოლისგარეშე დაწესებულებების ქსელის განვითარება;

— მოსწავლეთა შორის კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის დონე; საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა ჩაბმა წრეებში და სხვა გაერთიანებებში მათი ინდივიდუალური მიდრეკილებების გათვალისწინებით;

— ბავშვთა ჯანმრთელობის გაძლიერების გამაჯანსაღებელი მუშაობისა და ზაფხულის პერიოდში მოსწავლეთა დასვენების ორგანიზაციისათვის ღონისძიებების გატარება;

— სკოლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების პედაგოგიური და ხელმძღვანელი კადრების ხარისხობრივი შემადგენლობა, მასწავლებელთა, საწარმოო სწავლების ოსტატთა, აღმზრდელთა, ტექნიკური და სხვა წრეების ხელმძღვანელთა, მეთოდისტების, მწვრთნელ-პედაგოგთა, მუსიკალურ ხელმძღვანელთა და სხვა მუშაკთა კვალიფიკაციის ამაღლების ხარისხი და გეგმის შესრულება;

— მასწავლებელთა შრომის ორგანიზაცია: სასწავლო კაბინეტების შექმნა, სასწავლო მოწყობილობათა და სასწავლო-თვალსაჩინო მასალით მათი აღჭურვა;

— მასწავლებელთა და სხვა პედაგოგიურ მუშაკთა შრომის, ყოფაცხოვრების და დასვენების პირობების გაუმჯობესებისათვის სოციალურ-ეკონომიკურ ღონისძიებათა განხორციელება;

— პედაგოგიურ კოლექტივებში პოლიტიკურ-აღმზრდელითი და შრომითი დისციპლინის მდგომარეობა;

— სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების, მასწავლებელთა საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის გეგმის შესრულება კაპდაბანდებათა ანგარიშზე;

— საკლასო და აღმზრდელითი ჯგუფების ოთახების, სასწავლო კაბინეტების, სპორტული და სააქტო დარბაზების, სასადილოებისა და სხვა ნაგებობების მიშენება;

— სკოლების, ინტერნატების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების კაპიტალური რემონტის ჩატარება.

II. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის

სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო და რვაწლიანი სკოლები.

სოციალისტური შეჯიბრების მიზანია ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების კოლექტივების, პროფკავშირის კომიტეტების, საწარმოო კოლექტივების, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და ფართო საზოგადოებრიობის აქტივიზაცია, სკკპ 26-ე ყრილობის გადაწყვეტილებების შუქზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1977 წლის 22 დეკემბრის დადგენილების „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის და შრომისათვის მათი მომზადების შემდგომი სრულყოფის შესახებ“ განხორციელებისათვის.

სოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მაჩვენებლები

— სკოლის შენობის მოვლა-პატრონობა, კაპიტალური და მიმდინარე სარემონტო სამუშაოების დროულად და ხარისხიანად ჩატარება, სკოლის ზამთრისათვის მზადყოფნა, სანიტარულ-ჰიგიენური პირობების დაცვა;

— საყოველთაო სავალდებულო საშუალო განათლების კანონის შესრულება, მოსწავლეთა ჩაბმა მეცხრე კლასებში, პროფესიულ-ტექნიკურ და საშუალო სპეციალურ დაწესებულებებში, საპროფორიენტაციო მუშაობა, პროფორიენტაციის კაბინეტის ან კუთხის არსებობა; სასკოლო ინტერნატის არსებობა, განანგრძლივებული დღის ჯგუფების ორგანიზაცია, ბავშვთა ტრანსპორტით მიმოსვლა, სკოლაში ცხელი

ქრძებით კვების ორგანიზაცია, მეორე ცვლაში მომეცადინე მოსწავ-
ლეთა რიცხვის შემცირება, ავადმყოფი ბავშვების ბინაზე მეცადინეობა
სკოლის მიკრორაიონში მცხოვრები ფიზიკური და გონებრივი ნაკლის
მქონე ბავშვების სპეციალურ სკოლა-ინტერნატიში ჩაბმა;

— სწავლების კაბინეტურ სისტემაზე გადასვლის უზრუნველყოფა,
სასწავლო კაბინეტების, სახელოსნოების ტექნიკური საშუალებებითა
და თვალსაჩინოებით აღჭურვა, უსაფრთხოების ტექნიკის დაცვა, სას-
წავლო-საცდელი ნაკვეთის მდგომარეობა;

— სკოლის იდეურ-აღმზრდელი მუშაობის მდგომარეობა;
— ოლიმპიადებში, შემოქმედებით კონფერენციებში მონაწილეო-
ბის მიღება, ფაკულტატიური და ვალდებულებული სწავლების ეფექტური
გამოყენება, ტექნიკური შემოქმედებისა და სასოფლო-სამეურნეო
პრაქტიკული მუშაობის, მოსწავლეთა სასკოლო თვითმმართველობის
ორგანიზაცია, მილიციის ბავშვთა ოთახებში აღრიცხვაზე აყვანილ მოს-
წავლეთა რაოდენობისა და სამართალდარღვევის ფაქტების სიმცირე,
სკოლის საბიბლიოთეკო ფონდის მდგომარეობა;

— მოსწავლეთა შრომითი აღზრდა, შრომითი აქტიურობა, მოსწავ-
ლეთა მონაწილეობა საზოგადოებრივ სასარგებლო და საწარმოო შრო-
მაში, საზაფხულო პრაქტიკული სამუშაოების ორგანიზაცია, სოფლის
მეურნეობის სარეველა მცენრებელთა ბრძოლა, შეფებთან თანამშრომ-
ლობა;

— ფიზიკური და სამხედრო-სპორტული მომზადების დონე და მა-
სიურობა, მშთ — საკავშირო ფიზკულტურული კომპლექსის ნორმატი-
ვების ჩატარება, მონაწილეობა შეჯიბრებებში, ლაშქრობებსა და სამ-
ხედრო-სპორტულ ღონისძიებებში;

— პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობის ეფექტიანობა, მასწავ-
ლებელთა, კლასის ხელმძღვანელთა, აღმზრდელთა კვალიფიკაციის
ამაღლების საქმეში ჩატარებული მუშაობა, მასწავლებელთა დახელოვ-
ნების ინსტიტუტებთან და უმაღლეს სასწავლებლებთან არსებული პე-
დაგოგიური კადრების კვალიფიკაციის ამაღლების პერსპექტიული გეგ-
მის შესრულება, მასწავლებელთა დაუსწრებელ სწავლებაში ჩაბმა, სოფ-
ლის მასწავლებელთა დაუსწრებელ სწავლებაში ჩაბმა, სოფლის მას-
წავლებლებისათვის კანონმდებლობით არსებული შეღავათების უზ-
რუნველყოფა.

— მოსწავლეთა ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის, მათი ინტერე-
სების დაცვის მიზნით ჩატარებული მუშაობა, სამედიცინო შემოწმების
განხორციელება, ხანძარსაწინააღმდეგო უშიშროების წესების დაცვა,
უბედური შემთხვევების თავიდან აცილებისათვის ზომების გატარება,
მოსწავლეთა მშობლებთან მუშაობა, სკოლის როლი რაიონში, როგორც
ბავშვთა აღზრდის მათორგანიზებელი ცენტრისა.

III. სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების (სკოლების) სოციალისტური შეჯიბრების პირობები

სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო და რვაწლიანი სკოლა-ინტერნატები, საბავშვო სახლები და სპეც-სკოლა-ინტერნატები (სკოლები):

სოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მაჩვენებლები

— სკოლის შენობის მოვლა-პატრონობა, საკლასო და საწოლო ოთახების, დერეფნების გაფორმება, კაპიტალური და მიმდინარე რემონტებისა და სარემონტო სამუშაოების დროულად და ხარისხიანად ჩატარება, სკოლის ზამთრისათვის მზადყოფნა, სანიტარულ-ჰიგიენური პირობების დაცვა;

— ახალგაზრდობის საყოველთაო-სავალდებულო საშუალო განათლების უზრუნველყოფა, მოსწავლეებთან პროფორიენტაციული მუშაობის ჩატარება, პროფორიენტაციის კაბინეტის ან კუთხის მოწყობა;

— სწავლების კაბინეტურ სისტემაზე გადასვლის უზრუნველყოფა, სასწავლო კაბინეტებისა და სასწავლო სახელოსნოების აღჭურვა ხელსაწყო-იარაღებითა და სწავლების ტექნიკური საშუალებებით, თვალსაჩინო-დიდაქტიკური მასალებით, უსაფრთხოების ტექნიკის დაცვა, სასწავლო-საცდელი ნაკვეთის, დამხმარე მეურნეობის მდგომარეობა;

— სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლების, სპეციალური სკოლა-ინტერნატების (სკოლების) ეზო-გარემოს კეთილმოწყობა და გამწვანება, ნარგავების გახარება და აგროტექნიკური წესების სისტემატური გატარება;

— სანიტარული კვანძების, ცენტრალური გათბობის სისტემის, წყალსადენ-კანალიზაციისა და ელექტროგაყვანილობის სრულ წესრიგში დაცვა;

— ინტერნატული ტიპის დაწესებულებებში აღსაზრდელთა იდეურ-პოლიტიკური აღზრდის მდგომარეობა;

— ოლიმპიადებში, შემოქმედებით კონფერენციებში, მხატვრულ თვითმოქმედებაში, სპორტულ შეჯიბრებებში მობოვებული წარმატებები, ფაკულტატიური და ვალდებულებული სწავლების ეფექტური გამოყენება, ტექნიკური შემოქმედებისა და სასწავლო-სამეცნიერო პრაქტიკული მუშაობის ორგანიზაცია, მილიციის საბავშვო ოთახებში აღრიცხვაზე აყვანილ მოსწავლეთა რაოდენობისა და სამართალდარღვევის ფაქტების სიმცირე, საბიბლიოთეკო ფონდის მდგომარეობა;

— მოსწავლეთა შრომითი აღზრდა, მოსწავლეთა მონაწილეობა საზოგადოებრივად სასარგებლო შრომაში, საგაზაფხულო პრაქტიკული

სამუშაოების ორგანიზაცია, სოფლის მეურნეობის სარეველა მცენარეულობითან ბრძოლა, ეზო-გარემოსა და ეზოსპირების გამწვანება, შეფუთვითან თანამშრომლობა;

— ფიზიკური და სამხედრო-სპორტული მომზადების დონე და მასობრიობა, მით — საკავშირო ფიზკულტურული კომპლექსის ნორმატივების ჩაბარება, მონაწილეობა შეჯიბრებებში, ლაშქრობებსა და სამხედრო-სპორტულ ღონისძიებებში;

— პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობის ეფექტურობა მასწავლებელთა, კლასის ხელმძღვანელთა, აღმზრდელთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით ჩატარებული მუშაობა, მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებთან და უმაღლეს სასწავლებლებთან არსებული პედაგოგიური კურსების მუშაობაში აღმზრდელებისა და მასწავლებლების გვემიურად ჩაბმა, მასწავლებელთა დაუსწრებელ სწავლებაში ჩაბმა, სოფლის მასწავლებლების კანონმდებლობით არსებული შეღავათების უზრუნველყოფა;

— მოსწავლეთა ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის, მათი ინტერესების დაცვის მიზნით ჩატარებული მუშაობა, სამედიცინო შემოწმების განხორციელება, ხანძარსაწინააღმდეგო უშიშროების წესების დაცვა, უბედური შემთხვევების თავიდან აცილებისათვის ზომების გატარება.

IV. სალამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი სკოლების რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების პირობები

სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის სალამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი საშუალო სკოლები.

სოციალისტური შეჯიბრების მიზანია სალამოს და დაუსწრებელი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების კოლექტივების, პროფკავშირის კომიტეტების საწარმოო კოლექტივების, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების აქტივიზაცია სსრ კავშირის მიწისტრთა საბჭოს 1977 წლის 22 დეკემბრის დადგენილების „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის და შრომისათვის მათი მომზადების შემდგომი სრულყოფის შესახებ“ და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს 1976 წლის 6 აპრილის დადგენილების „რესპუბლიკაში მომუშავე ახალგაზრდობის საშუალო განათლების მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“ განუხრელად განხორციელების საქმეში.

სოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მაჩვენებლები

— 16-29 წლის ასაკის სახალხო მეურნეობაში დასაქმებულ ახალგაზრდობის საყოველთაო საშუალო განათლების უზრუნველყოფა;

— შრომასთან სწავლების შეთავსების პირობების შექმნა. ამ მიზნით სწავლების რეჟიმის და ფორმების სრულყოფა, სწავლების ეფექ-

ტურობისა და მოსწავლეთა ცოდნის ამაღლება, მეორეწლიანობის შემცირება, შინასასკოლო კონტროლის მდგომარეობა. მოსწავლეთა კონსტინგენტის გეგმის შესრულება;

— სწავლებაში ჩაბმულ მოსწავლეთა შენარჩუნება სწავლის დამთავრებამდე, განთესვის აღმოფხვრა, მეთერთმეტე კლასის დამთავრება;

— გაკვეთილების გაცდენის და მათი გამომწვევი მიზეზების აღმოფხვრა;

— სკოლის შენობის მოვლა-პატრონობა, კაპიტალური და მიმდინარე რემონტის ხარისხიანად და დროულად ჩატარება, ზამთრისათვის მომზადება, სანიტარულ-ჰიგიენური რეჟიმის დაცვა;

— სწავლების კაბინეტურ სისტემაზე გადასვლის უზრუნველყოფა, სასწავლო კაბინეტების აღჭურვა სწავლების ტექნიკური საშუალებებითა და თვალსაჩინო მასალით. მოსწავლეთა მომარაგება სახელმძღვანელოებითა და სასწავლო წიგნებით; უსაფრთხოების ტექნიკისა და ხანძარსაწინააღმდეგო უშიშროების დაცვა;

— მოსწავლეთა ტრანსპორტით გადაყვანის უზრუნველყოფა, კვების ორგანიზაცია;

— იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობა სკოლაში, კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობა, სასკოლო თვითმმართველობის მუშაობის ორგანიზაცია, სამართალდარღვევის შემთხვევების აღკვეთა, სკოლის საბიბლიოთეკო ფონდის ზრდა, საწარმოებთან და მშობლებთან ურთიერთობა, ერთობლივი ღონისძიებები, მომუშავე მოსწავლეთა მატერიალური და მორალური სტიმულირება;

— მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლება; სოფლის მასწავლებლებისათვის კანონმდებლობით არსებული შეღავათების უზრუნველყოფა;

— სასკოლო დოკუმენტაცია და გეგმიანობა.

V. სკოლამდელ დაწესებულებებს შორის რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების პირობები

სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის სკოლამდელი დაწესებულებები.

სოციალისტური შეჯიბრების მიზანია რესპუბლიკაში სკოლამდელი აღზრდის სრულყოფის საქმეში სკოლამდელ დაწესებულებათა კოლექტივების, პროფკავშირების კომიტეტების, საწარმოო კოლექტივების, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და ფართო საზოგადოებრიობის აქტივიზაცია სსრ კავშირის განათლებისა და სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების 1975 წლის 29 აგვისტოს № 11 /795 ერთობლივი ბრძანების „სკოლამდელ დაწესებულებებში ბავშვთა აღზრდის, ჯანმრთელობის დაცვისა და დაავადებათა შემცირე-

ბის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1979 წლის 20 ივლისის № 443 ბრძანებების „სკოლამდელ დაწესებულებათა ქსელის გაფართოებისა და მათი მუშაობის გაუმჯობესების თაობაზე საქართველოს სსრ IX მოწვევის უმაღლესი საბჭოს XI სესიის მიერ 1979 წლის 15 ივნისს მიღებული დადგენილების სარეალიზაციო ღონისძიებათა შესახებ“ და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1981 წლის 18 თებერვლის № 109 ბრძანების „სკოლამდელი დაწესებულებების მუშაობის მდგომარეობისა და მისი შემდგომი გაუმჯობესების თაობაზე საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1980 წლის 25 ნოემბრის დადგენილების სარეალიზაციო ღონისძიებათა შესახებ“ განუხრელი განხორციელებისათვის.

სოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მაჩვენებლები

- ბავშვთა კონტინენტის გეგმის შესრულება;
- სკოლამდელი დაწესებულებების შენობების მოვლა-პატრონობა, კაპიტალური და მიმდინარე რემონტებისა და სარემონტო სამუშაოების დროულად და ხარისხიანად ჩატარება;
- ეზოების კეთილმოწყობა, გამწვანება, სპორტული იარაღების, სათამაშო დანადგარების შექმნა-დამონტაჟება და მათი მიზნობრივად გამოყენება;
- სკოლამდელი დაწესებულებების უზრუნველყოფა დგამ-ავეჯით, სასწავლო ნივთებით, სათამაშოებით;
- საშეფო ორგანიზაციების მონაწილეობა მატერიალური ბაზის განმტკიცების მიზნით;
- შიდამეთოდური კაბინეტის მოწყობა, თვალსაჩინო და მეთოდური ლიტერატურით მისი უზრუნველყოფა და გამოყენება სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ეფექტიანობის ამაღლებისათვის;
- ბავშვების სკოლისათვის მომზადების მიზნით სკოლასთან ერთად გატარებული ღონისძიებები (პედსაბჭოს სხდომებზე, სემინარებზე, პედაგოგიურ კითხვებზე და აგვისტოს თათბირებზე წაკითხული მოხსენებების თემატიკა) და მათი შედეგები;
- „აღზრდის პროგრამის“ რეალიზაცია, ბავშვთა გონებრივი, ფიზიკური, ესთეტიკური, ზნეობრივი და შრომითი აღზრდის მდგომარეობა სკოლამდელ დაწესებულებებში;
- თამაშის ორგანიზაცია, თვითნაკეთი სათამაშოების დამზადება და მათი გამოყენება;
- დღის რეჟიმის დაცვა;
- ბავშვთა კვების სწორი ორგანიზაცია;
- ბავშვთა გაჯანსაღებისათვის გატარებული ღონისძიებები (საზაფხულო გამაჯანსაღებელი მუშაობის შედეგები);

- ბავშვდღეთა გეგმის შესრულება;
- სანიტარულ-ჰიგიენური მდგომარეობა;
- სამედიცინო მომსახურების ხარისხი, დავალებათა შემცირების მდგომარეობა სკოლამდელ დაწესებულებებში;
- აღმზრდელთა პედაგოგიური კვალიფიკაციისა და იდეურ-პოლიტიკური მომზადების მიზნით გატარებული ღონისძიებები (კურსები, სემინარები, თვითგანათლება);
- მშობლებთან მუშაობის მდგომარეობა;
- შრომის უსაფრთხოების მდგომარეობა.

VI. სასწავლო-საწარმოო კომბინატებს შორის სოციალისტური შეჯიბრების პირობები

სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის სასწავლო-საწარმოო კომბინატები.

სოციალისტური შეჯიბრების მიზანია რესპუბლიკაში მოსწავლეთა შრომითი სწავლების საქმეში სასწავლო-საწარმოო კომბინატების კოლექტივების, საბჭოთა მეურნეობებისა და ფართო საზოგადოებრიობის აქტივიზაცია საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1977 წლის 22 დეკემბრის № 1111, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1978 წლის 18 აგვისტოს № 707 და 1974 წლის 23 აგვისტოს № 662 დადგენილებების განსახორციელებლად.

სოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მაჩვენებლები

- მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატის მოქმედების ასპარეზის გაფართოება;
- სასწავლო-საწარმოო კომბინატის შენობის მოვლა-პატრონობა, კაპიტალური, მიმდინარე, სარემონტო სამუშაოების დროულად ჩატარება, მათი ხარისხი და დახარჯული თანხა;
- სასწავლო-საწარმოო კომბინატის ტერიტორიის კეთილმოწყობა, გამწვანება, სპორტული მოედნის მოწყობა და სხვა;
- სასწავლო-საწარმოო კომბინატში თეორიული სწავლების კაბინეტებისა და საწარმოო სწავლების, მწარმოებლური შრომის საამქროების გაფართოება, მათი ჩარხებით, ხელსაწყო-იარაღებით შევსება, დამონტაჟება და მოსწავლეთა ინდივიდუალური სამუშაო ადგილების კეთილმოწყობა ტექნიკური ნორმების დაცვით;
- სასწავლო-საწარმოო კომბინატის უზრუნველყოფა სასწავლო-თვალსაჩინო მასალებით, სტენდებით, მოქმედი მოდელებით, მაკეტებით, ნაბეჭდი თვალსაჩინოებით და მათი გამოყენება მოსწავლეთა შრომითი სწავლების, აღზრდისა და მწარმოებლური შრომის პროცესში;

— სასწავლო-საწარმოო კომბინატის სასწავლო-საწარმოო საამქროებში მოსწავლეთა ბრიგადების მუშაობა, მათი გეგმები და მიღებული ღონისძიებები;

— სასწავლო-საწარმოო კომბინატში კურსდამთავრებულ მოსწავლეებზე საკვალიფიკაციო თანრიგების მინიჭება;

— კურსდამთავრებულ მოსწავლეთა შრომითი მოწყობა მიღებული სპეციალობის მიხედვით;

— მოსწავლეთა ნაყოფიერი შრომის დროს შექმნილი პროდუქციის სახეობის სირთულე, ხარისხისა და მზა ნაწარმის მოცულობის ზრდა;

— სასწავლო-საწარმოო კომბინატსა და საბაზო საწარმოებს შორის დადებული ხელშეკრულებების მოსწავლეთა რაოდენობასთან შესაბამისობა, დროულად შესრულების მიმდინარეობა, ხარისხი და ეფექტურობა;

— კომბინატებში მოწყობილ სასწავლო-საწარმოო საამქროებში მოსწავლეთა რაოდენობის შესაბამისად მიღებული გაშლილი გეგმები, მათი მოცულობა, შესრულება და ნედლეულით რიტმულად მომარაგება;

— სოფლის სასწავლო-საწარმოო კომბინატზე საბჭოთა მეურნეობიდან, კოლმეურნეობიდან მოსწავლეთა რაოდენობის შესაბამისად ხელშეკრულებით დასამუშავებლად გაპიროვნებული მიწის ნაკვეთის დამუშავების ხარისხის, მოსავლიანობის ამაღლება, მიღებული პროდუქციის ხარისხისა და მოცულობის ზრდა;

— სასწავლო-საწარმოო კომბინატში მოსწავლეთა ტრანსპორტირების მდგომარეობის გაუმჯობესება;

— სასწავლო-საწარმოო კომბინატში კადრების შერჩევის, დანიშვნის, გადამზადებისა და პედაგოგიური დახელოვნების გაუმჯობესება;

— სასწავლო-საწარმოო კომბინატში უსაფრთხოების ტექნიკისა და საწარმოო სანიტარიის წესების დაცვა.

VII. რესპუბლიკის სკოლისგარეშე დაწესებულებებს შორის გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების პირობები

სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის სკოლის გარეშე დაწესებულებები.

სოციალისტური შეჯიბრების მიზანია სკოლისგარეშე დაწესებულებების მუშაობის ყოველმხრივი სრულყოფა, მოზარდი თაობის კომუნისტური აღზრდის საქმეში მათი როლის ამაღლება, სკოლის, კომკავშირის, საკავშირო პიონერული ორგანიზაციის შესახებ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის და საბჭოთა მთავრობის გადაწყვეტილებების შუქზე სასკოლო პიონერული და კომკავშირული ორგანიზაციების, მოსწავლეთა კომიტეტების მუშაობის გაძლიერება.

სოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მაჩვენებლები

საქართველოს
კომუნისტური
პარტია

სკოლისგარეშე დაწესებულებების მატრიალურ-ტექნიკური ხაზის განმტკიცება;

— სკოლისგარეშე დაწესებულებების ორგანიზაციულ-მასობრივი, საინსტრუქტორო-მეთოდური, წრებრივი და საკლუბო მუშაობის დონის ამაღლება. ბავშვებსა და მოზარდებთან კლასგარეშე მუშაობის ყველა ფორმის შემდგომი გაუმჯობესება და განვითარება. მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკურ, ზნეობრივ აღზრდაში სკოლისგარეშე დაწესებულებათა კოლექტივების როლის გაძლიერება;

— სკოლისგარეშე დაწესებულებათა აქტიური მონაწილეობა მოსწავლეთა ღრმა და მყარი ცოდნისათვის ბრძოლაში. მოსწავლეთა ინიციატივისა და თვითმოქმედებისადმი სწრაფვის გასაღვივებლად საწრეო, საკლუბო და მასობრივი მუშაობის ფორმებისა და მეთოდების გამოყენება;

— კომკავშირის კომიტეტებთან, პიონერთა ორგანიზაციის საბჭოებთან, წარმოებების, მშენებლობების, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების, დაწესებულებების კოლექტივებთან, სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებთან სკოლისგარეშე დაწესებულებების ურთიერთკავშირის განმტკიცება;

— წრეების, კლუბებისა და სექციების მეცადინეობებში იმ ბავშვთა და მოზარდთა ჩაბმა, რომლებიც მოითხოვენ განსაკუთრებულ პედაგოგიურ ყურადღებას;

— სკოლისგარეშე დაწესებულებათა საინსტრუქციო-მეთოდური მუშაობის დონის ამაღლება სკოლის კომკავშირული და პიონერული ორგანიზაციებისადმი. დახმარების გაწევა საკავშირო ლენინური ჩათვლების, საკავშირო პიონერული მარშის „საბჭოთა ქვეყნის პიონერები, ლენინის საქმის ვართ ერთგულები!“, საკავშირო სპორტული კომპლექსის „მზად ვართ შრომისა და თავდაცვისათვის“, საკავშირო ექსპედიციის „სსრ კავშირი ჩემი სამშობლო“ პროგრამის შესრულებაში;

— სხვადასხვა კატეგორიის პიონერულ აქტივთან მუშაობის სისტემისა და შინაარსის სრულყოფა;

— მოსწავლეთა ასაკობრივი თავისებურებების გათვალისწინება, წრეებში, კლუბებსა და სექციებში უფროსკლასელთა ჩაბმა, უფროსკლასელთა, სტუდენტთა და წარმოებაში დასაქმებულ კომკავშირელთა რიგებიდან საზოგადოებრივი ინსტრუქტორების გამოყოფა, მათი მოზადება და ფართოდ გამოყენება;

— მუშაობის დაუსწრებელი ფორმების განვითარება;

— მოსწავლეთა თავისუფალი დროის ორგანიზაციის გაუმჯობესება;

— სკოლისგარეშე დაწესებულებების მონაწილეობა საზაფხულო ბანაკების ორგანიზაციაში;

— სკოლისგარეშე დაწესებულებების მონაწილეობა მათი მოქმედების, ღონისძიებების, შეკრებების, ზეიმების, დათვალიერებების, კონსტრუქციების, ლელების, ოლიმპიადების, შეჯიბრებების, სამხედრო-სპორტული თამაშების, კინკურსების, გამოფენების, ოქტომბრელთა კვირეულის, ბავშვთა და მოზარდთათვის წიგნის, მუსიკის, ფილმის, მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების კვირეულის ჩატარებაში;

— პედაგოგურ კადრებთან მუშაობა, მათი იდეურ-პოლიტიკური და პროფესიული ოსტატების ღონის ამაღლება.

VIII. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების სოციალისტური შეჯიბრების პირობები

რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, თბილისის, ქუთაისის, ზუგდიდისა და თელავის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების კოლექტივები.

სოციალისტური შეჯიბრება ტარდება პედაგოგიური კადრების კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის მუშაობის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით.

რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულად ჩაითვლებიან ის კოლექტივები, რომლებიც გვემას და აღებულ სოციალისტურ ვალდებულებებს დროულად და ხარისხიანად შეასრულებენ და მიაღწევენ საუკეთესო შედეგებს მუშაობის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

— შიდა რეზერვების გამოვლენის, მათი სრული გამოყენების საფუძველზე პედაგოგიური კადრების კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის მუშაობის ორგანიზაცია და მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების მუშაობაში უმაღლესი სასწავლებლების სამეცნიერო-პედაგოგიური პოტენციალის, მასწავლებელ-მეთოდისტებისა და უფროსი მასწავლებლების ფართო მიზიდვა;

— მეთოდურ დაწესებულებათა კადრების იდეური, მეცნიერული და მეთოდური ღონის ზრდა;

— პედაგოგიური კადრების კვალიფიკაციის ამაღლების სისტემაში სასწავლო დაწესებულებების აქტივიზაცია, კვალიფიკაციის ამაღლების პედაგოგიურ პროცესში შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის დანერგვა;

— პედაგოგიური კადრების კვალიფიკაციის ამაღლების სასწავლო პროცესში სწავლების ტექნიკურ საშუალებათა დანერგვა;

— მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების კოლექტივებსა და მათ მომსახურებაში მყოფ განათლების დაწესებულებებში იდეურ-პოლიტიკური ღონის ამაღლება;

— მოწინავე პედაგოგიური გამოცდილების შესწავლა, განზოგადება და პროპაგანდა;

— მოწინავე პედაგოგიური გამოცდილების მუდმივმოქმედი ფუნქციების ორგანიზაცია. რესპუბლიკური (საოლქო) გაზეთებისა და დავოგიური ჟურნალების ფურცლებზე სკოლების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის გამოცდილების განზოგადებული მასალების გამოქვეყნება, ადგილებზე მოწინავე გამოცდილების ორგანიზაციის, სკოლების პრაქტიკაში პედაგოგიური მეცნიერების მიღწევათა დანერგვა;

— ატესტაციის დროს რეკომენდაციამცემულ მასწავლებლებისათვის დახმარების გაწევა ამ რეკომენდაციების შესასრულებლად, მიზნობრივი სემინარების, კონსულტაციებისა და სხვა ღონისძიებათა ორგანიზაცია;

— რაიონული და საქალქო მეთოდური კაბინეტებისადმი სასწავლო-მეთოდური დახმარების სრულყოფა;

— სასწავლო-მეტერიალური ბაზის განმტკიცება, შრომის პირობები;

- უსაღურთხოების ტექნიკისა და შრომის დაცვის მდგომარეობა;
- პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობისა და შრომის დისციპლინის დონე.

შეჯიბრებაში გამარჯვებულთა წახალისება

რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული სახალხო განათლების რაიონული და საქალაქო განყოფილებებისა და მათში შემავალი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლების, საღამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი სკოლების, სკოლამდელი, სკოლისგარეშე დაწესებულებებისა და სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატების კოლექტივების წახალისებლად დაწესებულია საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის 24 გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომებითა და პირველი ფულადი პრემიით, აქედან: ქ. თბილისის რაიონებისათვის — 1, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის რაიონებისა და ქალაქებისათვის თითო გარდამავალი წითელი დროშა დიპლომებითა და პირველი ფულადი პრემიით.

რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების მიხედვით პრემიით დაჯილდოვდებიან ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საღამოს სკოლების, სასწავლო-საწარმოო კომბინატების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების სახალხო განათლების რაიონული და საქალაქო განყოფილებების, აგრეთვე სხვა მუშაკები, რომლებიც მონაწილეობას ღებულობენ მოსწავლეთა სწავლებასა და აღზრდაში, განათლების დაწესებულებათა სასწავლო-მეტერიალური ბაზის განმტკიცებაში.

სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული კოლექტივებისათვის ფულადი პრემიის გაცემა ხდება სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს და საკავშირო პროფსაბჭოს 1981 წლის 24 ივნისის № 580 გადაწყვეტილებით“ მე-11 ხუთწლიდის დავალებათა წარმატებით და გადაჭარბებით შესრულებისათვის სრულიად საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების შეჯამების შესახებ“ განსაზღვრული ოდენობით.

შეჯიბრებაში გამარჯვებულ მუშაკთა ინდივიდუალური პრემირებისათვის იმ დაწესებულებებში, სადაც დარიცხული პრემია შეადგენს 2000 მანეთზე ნაკლებს, შეიძლება იქნას გამოყენებული გამოყოფილი თანხის 100%-მდე, ხოლო თუ პრემია 2000 მანეთზე მეტია—გამოყოფილი თანხის 70%-მდე. პრემიის დანარჩენი თანხა ხმარდება სახალხო განათლების მუშაკთა საცხოვრებელი სახლების, სასადილოებისა და საერთო საცხოვრებლების, კულტურის სასახლეებისა და სახლების, სანატორიუმების, პანსიონატების, დასასვენებელი სახლებისა და ბაზების, ბავშვთა ბაღებისა და ბაგების, პიონერთა ბანაკების, სპორტულ ნაგებობებთან და სხვა კულტურულ-საყოფაცხოვრებო დანიშნულების და ჯანმრთელობის დაცვის ობიექტების მშენებლობასა და რემონტს, მათთვის ინვენტარისა და აღჭურვილობის, ბიბლიოთეკებისათვის ლიტერატურის შეძენას, კულტურულ-საგანმანათლებლო, გამაჯანსაღებელი და ფიზკულტურული ღონისძიებების ჩატარებას. განათლების მუშაკთა ინდივიდუალური პრემირებისათვის განკუთვნილი თანხები ნაწილდება მათი ხელფასის და მატერიალური წახალისების ფონდებიდან.

სახალხო განათლების ორგანოებისა და პროფკავშირის კომიტეტების მიერ წარმოდგენილი მასალების შესაბამისად, სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული რაიონებისა და ქალაქების განათლების ორგანოების, სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლების, საღამოს სკოლების, სასწავლო-საწარმოო კომბინატების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების პედაგოგიური კოლექტივების წარმომადგენლები და სხვა მუშაკები, პროფკავშირული აქტივი, პარტიული, საბჭოთა და კომკავშირული ორგანიზაციების, აგრეთვე საწარმოების, დაწესებულებების, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების წარმომადგენლები, რომლებმაც ყოველმხრივი დახმარება გაუწიეს სკოლებს, სკოლა-ინტერნატებს, საღამოს სკოლებს, სასწავლო-საწარმოო კომბინატებს, სკოლამდელ და სკოლისგარეშე დაწესებულებებს სოციალისტური შეჯიბრებით ნაკისრ ვალდებულებათა შესრულებაში, ჯილდოვდებიან საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის საპატიო სიგელებით და „სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნებით.

მორალურ-მატერიალური წახალისების ღონისძიებები

მე-11 ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით და გადაჭარბებით შესასრულებლად სახალხო განათლების სისტემაში რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული კოლექტივების დასაჯილდოებლად დაწესებულია:

I. რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებებისათვის

სსრ კავშირის განათლების სამინისტროსა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის ერთი გარდამავალ წითელი დროშა.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის 10 გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომებით და პირველი ფულადი პრემიით (აქედან ქ. თბილისის რაიონებისათვის — 1, აფხაზეთის, აჭარის ასსრ და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის რაიონებისა და ქალაქებისათვის თითო გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომებით და პირველი ფულადი პრემიით).

II. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის

საქართველოს კვ ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს პროფსაბჭოს და საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის ერთი გარდამავალი წითელი დროშა ვიმპელით, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის სამი გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომითა და ფულადი პრემიით;

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის 87 დიპლომი, პირველი ფულადი პრემიით (რაიონებიდან და ქალაქებიდან თითო სკოლა, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ და სამხრეთ ოსეთის ა/ო რაიონებისა და ქალაქების სკოლების ჩათვლით).

III. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლებისათვის

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის სამი გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომით და პირველი ფულადი პრემიით, აქედან ერთი საშუალო სკოლა-ინტერნატისათვის, ერთი საბავშვო სახლისათვის, ერთი სპეცსკოლა-ინტერნატისათვის;

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ორი დიპლომი, პირველი ფულადი პრემია

ით, აქედან ერთ საშუალო სკოლა-ინტერნატისათვის, ერთი საინტერნატული ტიპის სკოლა-ინტერნატისათვის.

IV. საღამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი სკოლებისათვის

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ორი გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომით და პირველი ფულადი პრემიით, აქედან ერთი — საღამოს (ცვლიანი) სკოლისათვის, ერთი — დაუსწრებელი სკოლისათვის.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ორი დიპლომი, პირველი ფულადი პრემიით.

V. სასწავლო-საწარმოო კომბინატებისათვის

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირების რესპუბლიკური კომიტეტის ერთი გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომითა და პირველი ფულადი პრემიით.

VI. სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისათვის

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ორი გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომით და პირველი ფულადი პრემიით, აქედან ერთი — ქალაქებისათვის და ერთი — რაიონებისათვის.

— საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ორი დიპლომი, პირველი ფულადი პრემიით.

VII. სკოლისგარეშე დაწესებულებებისათვის

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ორი გარდამავალი წითელი დროშა დიპლომით და პირველი ფულადი პრემიით, აქედან ერთი — ქალაქებისათვის და ერთი — რაიონებისათვის.

VIII. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებისათვის

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ერთი გარდამავალი წითელი დროშა დიპლომით და პირველი ფულადი პრემიით.

სოციალისტური შეჯიბრების ორგანიზაციის, შედეგების შეჯამებისა და მასალების წარდგენის წესი

სახალხო განათლების რაიონული და საქალაქო განყოფილებების, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების და საბავშვო სახლების, სასწავლო-საწარმოო კომბინატების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების კოლექტივების სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების შეჯამება ხდება გასული სასწავლო წლისა და

ახალი სასწავლო წლისათვის მზადების შედეგების მიხედვით ხუთწლიანი გეგმის შესრულების გათვალისწინებით, ხუთწლიის დასაწყისიდან დასასრულამდე მზარდი შედეგების მიხედვით საკითხი სოციალისტური შეჯიბრების ვალდებულებათა აღებისა და წინა სასწავლო წლის ვალდებულებათა შესრულების შესახებ განხილული უნდა იქნას პედაგოგიური კოლექტივების საერთო კრებებზე.

განათლების განყოფილებები და პროფკავშირის კომიტეტები, განათლების საბჭოებისა და შესაბამისი პროფკავშირების კომიტეტების ერთობლივ სხდომებზე, ხოლო აჭარისა და აფხაზეთის ასსრ სამინისტროები, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი — კოლევებისა და პროფკავშირის კომიტეტების პრეზიდიუმების სხდომებზე ყოველი წლის 15 ოქტომბრამდე იხილავენ გასული სასწავლო წლის სოციალისტური შეჯიბრების შედეგებს და გამოაქვთ დადგენილება სოციალისტურ შეჯიბრებაში მობოვებული წარმატებებისათვის ადგილებზე წასახალისებლად და გამარჯვებული ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის (რაიონში, ქალაქში თითო სკოლა) საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის დიპლომით და საჯილდოებლად წარდგენის შესახებ.

შენიშვნა: განათლების საბჭოებისა და პროფკავშირის კომიტეტების დადგენილებაში უნდა ჩანდეს თუ რომელი სკოლა, სკოლამდელი დაწესებულება ვის ეჯიბრებოდა და ვინ გაიმარჯვა. ასევე აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ რესპუბლიკების, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს, კოლევების (სახალხო განათლების საბჭოების) და შესაბამისი პროფკავშირის კომიტეტების დადგენილებაში უნდა ჩანდეს, სოციალისტურ შეჯიბრებაში რაიონებიდან და ქალაქებიდან ვინ ვისთან იყო ჩაბმული;

სოციალისტური შეჯიბრების დაჯამებულ მასალებს ასსრ განათლების სამინისტროები, ა/ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებები, სამმართველოები და პროფკავშირის შესაბამისი კომიტეტები ყოველი წლის 1 ნოემბრისათვის ადგენენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკურ კომიტეტში.

სამინისტროსა და რესპუბლიკურ კომიტეტში წარმოდგენილი უნდა იქნას შემდეგი მასალები:

- ცნობის ფორმა რაიონსა თუ ქალაქში სოციალისტური შეჯიბრების პირობების შესრულების შესახებ;
- ასსრ განათლების სამინისტროს, ა/ოლქის, ქ. თბილისის, ქალაქების, რაიონების განათლების ორგანოებისა და პროფკავშირის საქალაქო, საოლქო, რაიონული კომიტეტების დადგენილებები სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების შესახებ, ასევე მოხსენებითი ბარათები ჩატარებული მუშაობის შესახებ არაუმეტეს 4 ფურცლისა;

— ცნობები რაიონის (ქალაქის) გამარჯვებული სკოლის (სოფლის-
ლისტური შეჯიბრების შედეგებზე (სპეციალური ფორმების მიწოდებით);

— საჭირო მასალები სოციალისტურ შეჯიბრებებში გამარჯვებუ-
ლი სკოლა-ინტერნატის, საბავშვო სახლის, საღამოს (ცვლიანი) დაუს-
წრებელი სკოლის, სასწავლო-საწარმოო კომბინატების, სკოლამდელი
აღზრდის, სკოლისგარეშე დაწესებულებების და მასწავლებელთა დახე-
ლოვნების ინსტიტუტის შესახებ წარმოდგენილ უნდა იქნას სამინისტროს
შესაბამის სამმართველოებში;

— სოციალისტურ შეჯიბრებაში აქტიური მონაწილეობისათვის სა-
ქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბ-
ლიკური კომიტეტის საპატიო სიგელით ან „სახალხო განათლების წარ-
ჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით დასაჯილდოებელ პირთა სია.

დაგვიანებით ან არაზუსტად წარმოდგენილი მასალები განხილული
არ იქნება.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სოციალისტური შე-
ჯიბრების ხელმძღვანელობის რესპუბლიკური კომისია, არაუგვიანეს
20 ნოემბრისა, აჯამებს სოციალისტური შეჯიბრების მასალებს და შე-
აქვს დასამტკიცებლად სამინისტროს კოლეგიისა და პროფკავშირის რეს-
პუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმზე.

სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული სახალხო განათლების
განყოფილებისათვის გარდამავალი წითელი დროშებისა და დიპლომე-
ბის გადაცემა ხდება საზეიმო ვითარებაში განათლების მუშაკთა აქტივის
კრებებზე საზოგადოებრივი და სამეურნეო ორგანიზაციების ფართო
მონაწილეობით, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლე-
გიისა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის
წევრთ: მიერ.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო და განათლების,
უმადლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფ-
კავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტი მოუწოდებენ სა-
ხალხო განათლების ყველა მუშაკს ფართოდ გაშალონ სოციალისტური
შეჯიბრება სკკპ 26-ე და საქართველოს კპ 26-ე ყრილობების გადაწყვე-
ტილებათა, მე-11 ხუთწლილის დავალებათა, სწავლების ხარისხის ამაღ-
ლების, სკოლაში შრომითი და ზნეობრივი აღზრდის, სწავლებისა და
ცხოვრების ურთიერთკავშირის გაძლიერების, საზოგადოებრივ-სასარ-
გებლო შრომისათვის მოსწავლეთა მომზადების გაუმჯობესებისაკენ.
ამასთან, გამოთქვამენ რწმენას, რომ განათლების სისტემის ყველა მუშა-
კი თავისი შრომითი მიღწევებით სათანადო წვლილს შეიტანს ჩვენს ქვე-
ყანაში კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობის საქმეში.

სახალხო განათლების ორგანოებისა და დაწესებულებების კოლექტივებისათვის რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულთა ფულადი პრემიების ოდენობის შესახებ

მომუშავეთა რიცხვი	გარდაბეჭედა დრო- შით დაჯილდოებუ- სას	დიპლომით დაჯილ- დოებისას
	პირველი პრემიის ოდენობა	პირველი პრემიის ოდენობა
25-მდე	200 მანეთი	150 მანეთი
25-დან 50-მდე	300 მანეთი	250 მანეთი
50-დან 75-მდე	400 მანეთი	350 მანეთი
75-დან 100-მდე	450 მანეთი	400 მანეთი
100-დან 150-მდე	650 მანეთი	600 მანეთი
150-დან 200-მდე	800 მანეთი	700 მანეთი
200-დან 500-მდე	2500 მანეთი	1000 მანეთი
500-დან 750-მდე	3500 მანეთი	
750-დან 1000-მდე	4000 მანეთი	
1000-დან 1500-მდე	5000 მანეთი	
1500-დან 2000-მდე	6000 მანეთი	
2000-დან 3000-მდე	8000 მანეთი	
3000-დან 4000-მდე	10000 მანეთი	
4000-დან 5000-მდე	12000 მანეთი	
5000-დან 10000-მდე	16000 მანეთი	

ა მ ო ნ ა წ ე რ ი

„მე-11 ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით და გადაჭარბებით შესრულებისათვის გაშლილ საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების შეჯამების წესის შესახებ“ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საკავშირო პროფსაბჭოს
1981 წლის 24 ივნისის № 580

და დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ი დ ა ნ

4. დაწესდეს, რომ საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების მიხედვით ფულადი პრემირება ხდება:

— ბიუჯეტზე მყოფი ორგანიზაციების და დაწესებულებებისა (გარდა სამეცნიერო-კვლევითი, საპროექტო და საკონსტრუქტორო ორგანიზაციების) — მათი საგასავლო ხარჯთაღრიცხვის საერთო ეკონომიიდან (გარდა კაპიტალურ დაბანდებათა ეკონომიისა) შესაბამისი ბიუჯეტის (რაიონული, საქალკო, საოლქო და სხვა) ფარგლებში, რომელთა სახსრების ხარჯზე ხორციელდება ამ ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების დაფინანსება.

5. გაიზარდოს სამინისტროების (უწყებების) სახსრების ოდენობა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1953 წლის 11 აპრილის № 1002 და 1955 წლის 4 მაისის № 861 გადაწყვეტილებებით გათვალისწინებული სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული საწარმოებისა და ორგანიზაციების მუშაკთა პრემირებისა და სამახსოვრო საჩუქრების შესაძენად ხელფასის საერთო (გეგმიური) ფონდის 0,05-დან — 0,1 პროცენტამდე.

უფლება მიეცეთ მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს ნება დართონ ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს, სახალხო დეპუტატთა სამხარეო და საოლქო საბჭოების აღმასკომებს გამოიყენონ აღნიშნული მიზნით, საჭიროებისამებრ, ამ სახსრების ნაწილი დაქვემდებარებული დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ხელფასის საგვემო ფონდის 0,5 პროცენტის ფარგლებში.

დაწესდეს, რომ პრემიების ვაცემისა და სამახსოვრო საჩუქრების შესაძენად შეიძლება გამოყენებულ იქნას გაერთიანებების, წარმოებებისა და ორგანიზაციების მატერიალური წახალისების ცენტრალიზებული ფონდების სახსრები.

იმ დაწესებულებებს და ორგანიზაციებს, რომლებსაც არ გააჩნიათ მატერიალური წახალისების ფონდები, ნება დართოთ ამ მიზნით გამოიყენონ მუშაკთა პრემირებისათვის გათვალისწინებული სხვა წახალისებელი ფონდების საშუალებები.

**შრომის ეფექტიანობისა და თუშაობის ხარისხის ამაღლებისათვის
მე-11 ხუთწლიდის დავალებათა წარმატებით და გადაჭარბებით
შესრულებისათვის, საქართველოს სსრ განათლების სისტემის
ორგანოებისა და დაწესებულებების სოციალისტური
შეჯიბრების ხელმძღვანელობის რესპუბლიკური კომისიის
შემადგენლობა:**

- ქინქლაძე ო. დ. — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი (კომისიის თავმჯდომარე)
- იოსელიანი დ. მ. — პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე (კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე)
- კობახიძე მ. კ. — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე (კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე)
- ვაჩნაძე თ. მ. — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე
- დოლიძე ო. ვ. — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე
- ნადარაია ა. პ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს მთავარი ინსპექტორი (კომისიის პასუხისმგებელი მდივანი)
- აბდუშელიშვილი გ. კ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლამდელი აღზრდის სამმართველოს უფროსი
- გოგელია ა. ვ. — ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ მთავარი რედაქტორი
- გუჯეჯიანი გ. ლ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სადამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველოს უფროსი
- დარჩია მ. დ. — მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის დირექტორი
- ვარდოსანიძე გ. ვ. — პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის მდივანი
- ვაჩნაძე ა. დ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კადრების სამმართველოს უფროსი
- ზარქუა ე. ა. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელი მუშაობის სამმართველოს უფროსი
- თუთბერიძე პ. მ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოს უფროსი
- ივანიძე ნ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი
- კერესელიძე ო. ლ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგვეგმო-საფინანსო სამმართველოს უფროსი
- ჟორჯოლაძე ა. ს. — პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის საწარმ-

- მოთ მუშაობისა და ხელფასის განყოფილების გამგე
სუჯაშვილი კ. ა. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკო-
ლების სამმართველოს უფროსი
უგულავა ი. ვ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტა-
ტისტიკური განყოფილების უფროსი
ღლონტი ნ. ა. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სა-
ხელმძღვანელოების სამმართველოს უფროსი
შველიძე ნ. დ. — გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქტორი
ჩიქვანიძე ლ. ი. — ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს
უფროსი
ძლიერიშვილი კ. ა. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
მედიკოსების მთავარი სამმართველოს უფროსი

გადაწყვეტილება — რესპუბლიკის ცალკეულ რაიონებსა და ქალაქებში სახელმძღვანელოებითა და სასწავლო პროგრამებით სკოლების უზრუნველყოფის, სასკოლო სახელმძღვანელოებით საბიბლიოთეკო ფონდების შევსება-გამოყენებისა და ადგილებზე მასწავლებელთა მიერ შეთოდური ლიტერატურით სარგებლობის მდგომარეობის შესახებ	3
დებულება — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სახელმძღვანელოების სამმართველოს შესახებ	20
Постановление — о проведении Республиканского дозора юных патриотов	26
Решение — об учебной программе по русскому языку для грузинских школ и классов с углубленным изучением предмета	33
დადგენილება — მოსწავლეთა 37-ე რესპუბლიკური სასწავლო-შემოქმედებითი კონფერენციის ჩატარების შესახებ	35
გადაწყვეტილება — ამბროლაურის რაიონის მე-2 საშუალო სკოლის სასკოლო ინტერნატის მუშაობის შესახებ	42
გადაწყვეტილება — მე-11 ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით და დაქარბებით შესრულებისათვის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებში სოციალისტური შეჯიბრების გაშლის შესახებ	46

რედაქტორი ე. ქურციაძე
ტიპოგრაფიული ა. ბაკურაძე
კორექტორი ლ. დოლიძე

გადაეცა ასაწყობად 29/IV-82 წ.; ხელმოწერილია დასაბეჭდად 2/VI-82 წ.;
ანაწყობის ზომა 6 $\frac{1}{4}$ ×9 $\frac{1}{4}$; ქაღალდის ზომა 60×84; ნაბეჭდი თაბახი 4,75;
სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბახი 4,5.

შეკვ. № 294

უფ 05575

ტირაჟი 6000

უზბსო 1